

Arrest and Release of Sri Vatal Nagaraj

Announcement

Mr. SPEAKER —I have received a communication dated 20th February, 1970 from the Commissioner of Police, Bangalore City, that Sri Vatal Nagaraj, Member, Legislative Assembly, was arrested on 8th February 1970 under Section 151 Cr.P.C. read with 107 Cr.P.C. at 12.30 hrs. and was produced before the Sub-Divisional Magistrate, Bangalore, on 9th February 1970 and that he was released by the said Court on bail after obtaining a self bond.

Budget Estimates for 1970-71

Presentation

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಯೋಜನೆಯ ಮತ್ತು ಯುವಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

ಮಹಾಶಯರೇ,

1970-71 ನೆಯ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಆಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ದಶಕದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ದಶಕಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾಲಿಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಐದನೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಶತಮಾನದ ಆರನೆಯ ದಶಕ ಆರಂಭವಾದಾಗ, ಜಗತ್ತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಪಾಲಿಗೆ ಆ ಭರವಸೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಡೇರಿಲ್ಲ. ಪ್ರಗತಿಯೇ ಅಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದರ ಉದ್ದೇಶ—ಜನತೆ ದೀರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮುನ್ನಡೆ, ಗತಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಫಲದ ವಿತರಣೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅಗಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದು. ದಶಕದ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಮಾನವ ಜಂಧನ ಮೇರೆ ಪದಾರ್ಪಣಮಾಡಿದೆ; ಆದರೆ, ಅಷ್ಟೇ ಯಶಸ್ಸು, ಅಭಾವಕ್ಕಿಂತಿರಾಧ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಂಬನಿಯನ್ನು ಕೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ, ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಭಾವಮಯವಾದ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಂಧಕಾರ ಕವಿದ ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ.

2. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿನೋಡಿ, ನಾವು ನಾಡಿಸಿರುವುದೆಷ್ಟು, ಸಾಧಿಸಲು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವುದೆಷ್ಟು, ಎಂಬುದರ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಮಾಡಲು ಇದು ಸಮಯ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಹರಿಸಿ, ಕೆಲವು ಹಿರಿಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇದು ಸಮಯ. ಸರಿಯಾದ ಮುನ್ನೋಟ ದೊರೆಯಲು ದೃಷ್ಟಿಪಥ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣುಹಾಯಿಸುವುದು, ನೇರದೃಷ್ಟಿ ಪಡೆಯಲು ನಮಗೆ ನೆರವಾದೀತು.

3. ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದುಗವಷ್ಟೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮತ್ತು ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳ ಪರಿನೆಳಲನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ, ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಹೆಮ್ಮೆಪಡಬಹುದು. ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಯಾವುದೇ ಹಿರಿಯ ದಿಕ್ಕೊಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ, 1960 ಮತ್ತು 1970 ರ ನಡುವಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿಯೂ ಗಣನೀಯವಾಗಿದೆ.

* ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ತೆರೆ ಆದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗಿದೆ. 1960-61 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ ರೂ. 708.21 ಕೋಟಿಗಳಾಗಿತ್ತು. 1969-70 ರಲ್ಲಿ ಅದು ರೂ. 1360.29 ಕೋಟಿ. ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತರಾ ಆದಾಯ ರೂ. 285 ರಿಂದ ರೂ. 500 ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಎಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ತರಾ ಆದಾಯ ಶೇಕಡಾ ಎರಡೂವರೆಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಬಂದಿದೆ ಎಂದಾಯಿತು.

* ವಲಯ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 62 ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಲಯದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ; ದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇಕಡಾ 60 ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಲ್ಪವೇ ಆದರೂ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಗಿರುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

* ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ 1,031 ಮಿಲಿಯ ಕಿಲೋವ್ಯಾಟುಗಳಿಂದ 3,120 ಮಿಲಿಯ ಕಿಲೋವ್ಯಾಟುಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. 1956 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ರಚನೆಯಾದಾಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ತರಾ 23 ಯೂನಿಟ್ಸ್‌ಗಳಷ್ಟಿತ್ತು. ಅದು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದು 1969-70 ರ ವೇಳೆಗೆ 90 ಯೂನಿಟ್ಸ್‌ಗಳಷ್ಟಾಗಬಹುದು.

* ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 3,901 ಇದ್ದಿತು. ಈಗ ಅದು 9,000 ವನ್ನು ದಾಟಿದೆ.

* ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನೂ, ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ದೊರಕಿಸುವ ಕೃಷಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 14,750 ರಿಂದ 1,03,000 ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ 1,11,000 ಆಗಲಿದೆ.

* ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟಿದ್ದು 50 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನಂಶ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು, ದಶಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ. ಈ ಹೆಚ್ಚಳ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಘಟನೆ.

* ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 27,050 ರಿಂದ 32,210 ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 22 ಲಕ್ಷದಿಂದ 33 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ. 6-11 ರ ವಯೋಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಯವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 74 ರಿಂದ 85.4 ಕ್ಕೆ ಏರಿತಿದ್ದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿರತ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 55 ರಿಂದ 74.7 ಕ್ಕೆ ಏರಿತು.

* ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಒಂದುಮುಖಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಗಣನೀಯ ಸಾಧನೆ ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

* ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಉದ್ದ 28,384 ರಿಂದ 36,134 ಮೈಲುಗಳಿಗೆ, ಅಂದರೆ ಶೇಕಡಾ 27.34 ರಷ್ಟು ಏರಿತು.

ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಬಲವಾದ ಹಂದರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಹೋಗಬಹುದು; ಕಳೆದ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಸೇತುವೆಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಲವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರವನ್ನೂ ರಾಜ್ಯದ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ 'ಗ್ರಿಡ್' ಗೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. 2,000 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಹೆಚ್ಚು ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪಟ್ಟಣ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ, ಮಾನವನ ಕಲ್ಪನೆಯ ವಿಸ್ತಾರ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೀಗದ ಕೈ; ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಆಧುನಿಕ ವಿಧಾನಗಳ ಲಾಭಪಡೆಯುವಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಅದು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

4. ಯೋಗ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜಾಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಒಲವುಗಳಿರುವ ಜನರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳು, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು — ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿವೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ದಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹರಿಕಾರರಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದ ಕಲ್ಪನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ, ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯೂ ಇರುವ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರನ್ನು, ಈ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಸರ್ವವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವುಟ್ಟಿದ ನಾಲ್ಕು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿವೆ. ಅವು ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತೆಗೆ ಈಡಾಗದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ಉತ್ಸಾಹ-ಸಾಧನೆಗಳ ಪಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತವಾಗುವಂತೆ, ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈತನಕ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಭೌತಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಕಡೆಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಿದವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದು ಆಗತ್ಯ, ಹಾಗೂ ಮುಂದುವರಿಯಲೂ ಬೇಕು. ಆದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ನಗರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ—ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಮುನ್ನಡೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಔದಾರ್ತವನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಜ್ಞನ ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲೊಳ್ಳುವುದು ಆಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನವಾದರಲ್ಲಿ ದೃಢ ಅಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಬೇಕು; ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ದಾರಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು—ಎಂದು ವಿದ್ಯಜ್ಞನ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಿಗೆ ನಾನು ಕರೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

5. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಉದ್ಯಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾತ್ರ, ಈ ದಶಕದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಕೀರ್ತಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತೋರಿಸುವ ಸತ್ತ್ವಪೂರ್ಣವೂ, ವಿವೇಕಶಾಲಿಯೂ ಆದ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕು ಡಿಪಾಜಿಟುಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ರೂ. 100 ಕೋಟಿಗಳಿಂದ 300 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಏರಿತು; ಸಾಲ ರೂ. 65 ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ರೂ. 166 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 458 ರಿಂದ 750ನು ಮುಚ್ಚಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಡಿಪಾಜಿಟುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿತವಾಗಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಲ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಪುಟ್ಟ ವರ್ತಕರು—ಇವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ಈಗ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

6. ಇವು ಗಣನೀಯ ಸಾಧನೆಗಳು. ಆದರೂ ಈ ಪ್ರಗತಿಯ ರೀತಿ ಏಕ ಸ್ವಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ; ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ, ನಿರಾವರಿಸು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ; ನಿರಾವರಿಸು ಬೆಳಗಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಶೇಕಡ 10ಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ, ಈ ಸೇವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಸಮಾನವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಯಶಃ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ವರ್ಷದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಮಾತ್ರವೂ ಒಟ್ಟಲವಾಗಿದೆ. 1961ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 2,35,00,000. 1971ರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂದಾಜು 2,98,00,000 ದಷ್ಟಿದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇಕಡ 2.4 ಹೆಚ್ಚಳವಾದಂತಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ನಾವು ತಡೆಯದೇ ಹೋದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಲಾರದು.

7. ಅಲ್ಲದೆ, ದಶಕದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ನಾವು ಇದ್ದರಿಸ ಬೇಕಾಯಿತು. ಭಾರತದ ಏಸ್ಕಾರ ಪ್ರಸೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತರೋದರಿ ಕ್ಷಾಮ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೂರವಾಗಿತ್ತು. 1966-67 ಮತ್ತು 1967-68ರಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಯಿತು. ಬೆರೆಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದುವು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಬಡಜನರು ದಾರುಣ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಈಡಾದರು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯುಂಟಾದುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗೆ ಈಡಾದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದುದರಿಂದ, ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದುವು. ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಬೇಕಾಯಿತು; ಆಗಿದ್ದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು; ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಸಮಾಜದ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಕಟಕ್ಕೀಡಾದ ಜನ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೂ, ರೋಗ-ಉಪವಾಸಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲವಾನ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹತ್ತೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಯಿತು. ಸುದ್ದಿವದಿಂದ, ಈ ಸಂಕಟದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಪಾರಾಗಿ ಬಂತು. ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ನೂತನ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕೃಷಿ, ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ವಿಧಾನಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಸಾರ-ಇವುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮೇಲ್ಮೈಗವಾದ ಪ್ರಗತಿಯ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಾ ಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ನುವಾರು ಅದೇ ನೇಳೆಗೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳುವ ಶಕ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾದಂತೆ, ಬಿದ್ಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಹಿಂಜರಿತ, ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಹತ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಗದ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಘಾತ ಉಂಟುಮಾಡಿದುವು.

8. ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು ಈಗ ಮರೆಯಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ದಶಕದ ಮುನ್ನೋಟ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು. ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಸಮಾನಾಗಿ ಹಂಚುವುದು ಇವು ಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ನೂತನ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸಘಟ್ಟವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ತಲುಪಿದ್ದೇವೆ. ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಪೂರೈಸುವುದು ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ಯೋಗ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು, ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದು: ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಆಕರ್ಷಣೆ ಸದಾಕಾಲ ರೈತನಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಭವಿಷ್ಯದಾಯಕ ಆರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡುವುದು-ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಅಥವಾ, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿವೆ. ಈ ದಿನ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಅಪಶ್ಯುತಗಳ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ, ಸರಕಾರವೂ ರೈತನಿಗೆ ನೆರವಾಗಲೆಂದು ಅದು ಎರ್ಪಡಿಸಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೂ, ಆತನಿಗೆ ಸರಿದೂರ ಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೊರತೆ ಮುಕಾಯಗೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೊರೆಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳಿಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವ, ರೂಪಾಂತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡುವ ಜಾಣ್ಮೆ ಬೇಕು.

9. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳನ್ನೂ, ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸಹಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬರುವ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಲಸೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇದ್ದರಿಸುತ್ತಿರುವ ನಗರಾಡಳಿತಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇರು ತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇದ್ದರಿಸಲು, ಈತನಕ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯದೇ ಇರುವ ಅರ್ಥಿಕಾನು ಕಲಿತೆಯೂ ಜಾಣ್ಮೆಯೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

10. ಚತುರ್ಥಯೋಜನೆಯು ನೂತನ ದಶಕದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ದಾರಿ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಚತುರ್ಥಯೋಜನೆಯ ಆಚೆಗೂ ಹೋಗುವ, ದಶಕದ ಕೊನೆಯವರೆಗಿನ,

ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗತ್ಯ. ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿತರಣೆ ಯೊಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕು; ಈಗಿನಿಂದ 1980ರ ನಡುವೆ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಇದಿರಿಸುವಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಾಢವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.

ಆದುದರಿಂದ, ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

1. ತರಾ ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳದ ವಾರ್ಷಿಕಗತಿ ಇಮ್ಮುಡಿಯಾಗುವಂತೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು, ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗೀ ವಲಯದಿಂದ ಒಟ್ಟು ರೂ. 2,000 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸುವುದು.
2. ಉದ್ಯೋಗ ಬಯಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದೃಢ ವಯಸ್ಕ ಪ್ರಜೆಗೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
3. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಿನ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದು.
4. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದು.
5. ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ವೈವಿಧ್ಯಕರಣ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತೃತ ಬೆಳವಣಿಗೆ; ಸಾಹಸಿ ಉದ್ದಿಮೆ ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.
6. ಸಮಾಜಸೇವೆಗಳ—ಅಶೇಷವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.
7. ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ಕಬಿನಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು; ಕೃಷ್ಣಾ, ಕಾವೇರಿ ನದೀಪಾತ್ರಗಳ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವುದು. ಇನ್ನೂ 2,00,000 ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಜೋಡಿಸುವುದು. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡಾ 20 ಕ್ಕಾದರೂ ಏರಿಸುವುದು.
8. ಕಾಳಿ ನದಿಯ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುದುತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಆ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ತರಾ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
9. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಒಂದು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಯೋಜನೆ.
10. ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಧಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಧೃಢಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ. ಏಕ ನಿತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪುನಃಜೀವನ.

ಇವು ಇದೀ ರಾಜ್ಯದ ಗುರಿಗಳು. ಬರಿಯ ಸರಕಾರದ್ದಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲ, ಆ ಗುರಿಗಳ ಪರಿಗಣನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಪರಿಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಹಣವೊಂದೇ ಈ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸದಾದರೂ, ಈಗ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದು ಆಗತ್ಯ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ವಿಪಪತ್ತವನ್ನು ಮುರಿದಂತೆ, ಹೊಸದಾದ, ಹಿತಕಾರಿಯಾದ, ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಂಪತ್ತಮೃದ್ಧಿಯ ವೃತ್ತದ ಸೂಡನೆ, ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಭಾರತ ಸರಕಾರವೂ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬೇಕು.

11. ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿದ್ದು, ಸರಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಧಿಯಾಚೆಗೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಕಾತರ. 1970-71ರ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಒಟ್ಟು, ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ-ಇವು ಮೂರಲ್ಲೂ

ಆ ಕಾತರ ಒಡಮೂಡಿದೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಆತುಕೊಳ್ಳದೆ ಸರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ಬೆಂಬಲದ ಭದ್ರ ಆಡಿಪಾಯವನ್ನು, ಅಥವಾ ಹಂದರವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸರಕಾರ ವಹಿಸಬೇಕಾದ, ಮುಂದಣಿ-ಪ್ರಾಯಶಃ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ—ಪಾತ್ರವೆಂದರೆ ಮಾನವ ಚೇತನ, ಮಾನವ ಕೌಶಲ, ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾ ಶಕ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಹರಿದು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಒದಗಿಸುವುದು. ಎಂದರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೃಷಿಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರಿದೂರಿಸಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳರಬೇಕು. ನಿರೀಕ್ಷೆ ಬಳಸುವ ರೈತರ ನಡುವೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆ ವಿದ್ಯುತ್ವನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಉದ್ದಿಮೆದಾರನಾಗಬಯಸುವವನ್ನು ನಿರುತ್ತೇಜನ ಪಡಿಸುವಂಥ ಅಥವಾ ಆತನ ಉತ್ಪಾದಕವನ್ನು ಭಂಗಗೊಳಿಸುವಂಥ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಬೇಕೆಂದಾದರೆ, ನಿಷ್ಫರವಾದ ಕಲ್ಪನಾಶೂನ್ಯವಾದ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ಮಾಡದೆ, ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಹಾಗೂ ಒಮ್ಮತದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವು ಎಂದರೆ, ಉತ್ಪಾದನಾವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾವ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗೆಗೆ ವಾಗ್ವಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ.

12 ತನ್ನ ಅರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು- ವಿವೇಕದಿಂದ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬಾರ ಹೇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿ, ಉಜ್ಜುಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ, ಪಂಚಮ ಅರ್ಧ ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ದೆಂಗು ಬಡಿದುತಾಯಿತು. 1969 ರ ಅಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ನಾನು ನೀಡಿದೆ. ಮುಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಸರಾದ ಮನವಿಯ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ತೆರಿಗೆ, ಸುಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಂಟುಗಳ ಒಟ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಧನ 1969-74 ರ ಅವಧಿಗೆ ರೂ. 197.42 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಿಂದಿನ ಅರ್ಧ ಆಯೋಗದ ತೀರ್ಮಾನಂತೆ 1965-71 ರ ಅವಧಿಗೆ ರೂ. 215.42 ಕೋಟಿ ಇದ್ದಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇತರ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ಯಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆದರೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವೊಂದಕ್ಕೆ, ಪಂಚಮ ಅರ್ಧ ಆಯೋಗದ ತೀರ್ಮಾನಂತೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವಾದ ರೂ. 1381 ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾಲು ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

13. ನೇರವಾಗಿ ಈ ತೀರ್ಪು, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೇ ಬಲಪರಿಸಿತು. ಮೊದಲು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಒದಗಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಹಣ ರೂ. 154 ಕೋಟಿ. ಈಗಲಾವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯ ನೀಡಬಹುದಾದ್ದು ಸುಮಾರು ರೂ. 50 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗದು. ಕೇಂದ್ರನೇರೂ ರೂ. 173 ಕೋಟಿ ಎಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರ ರೂ. 225 ಕೋಟಿಯದಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪುವಂತಿಲ್ಲ. ರೂ. 350 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಗಾತ್ರದ ಯೋಜನೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವಾಗುವುದು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಗುರುತರವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಅದನ್ನು ಇದಿರಿಸಲು ನಮಗೆ ನೆರವಾಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಮಾರ್ಗ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವರೆಂದು ನಾವು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತನಕ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರೂ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಪರ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

14. ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುವುದರ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳೇನು ? ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭುತ್ವ ಧೋರಣೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳಾಗಿರುವ ಕೆಲ ಮಹತ್ವದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವೆ.

“..... ಸಾಮಾಜಿಕ, ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಪರಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ದೊರಕಿಸಿ, ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಿಸಿ, ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಭುತ್ವವು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪೀಠವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಿಳುವು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. (ಕಟ್ಟಳೆ—38)

ವಿಶೇಷತಃ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಭುತ್ವವು ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು.

- (ಅ) ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಕ್ಕ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕಿದೆ.
- (ಬಿ) ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತಾಣ ಸಾಧಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಒಡೆತನ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣದ ವಿತರಣೆಯಾಗಬೇಕು.
- (ಕ) ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚಾಲನೆಯಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯವಾಗಲೀ, ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಧನಗಳಾಗಲೀ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಬಾರದು.

(ಕಟ್ಟಳೆ—39)

1954ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ರೋಸಸಭೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು :

- (1) ಸಮಾಜವಾದಿ ಸ್ವರೂಪದ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯೇ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಬೇಕು, ಮತ್ತು
- (2) ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು.”

15 ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿತು :

“ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಘಟಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಒರೆಗಲ್ಲೂ, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ವಿತರಣೆಯ ಒರೆಗಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದ ಮೇಲಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಡಮೆ ಆದಾಯದ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಅವಶ್ಯ ಉಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜವಾದಿ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿರಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅದು ಅನುಸರಿಸುವ ನೀತಿ ಪುರೋಗಾಮಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಜನಸಮುದಾಯದ ಕರ್ತಾಣಸಾಧಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿರಬೇಕು.”

ಅದು ಹೀಗೆ ರೂಪಿಸಿತು :

“ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಂತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ವಲಯಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ...ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೈಯಕ್ತಿಕ ಕ್ರಮಾಶೀಲತೆಯ ಅನಕಾಶವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ; ಹಾಗೆಯೇ ಸಹಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ...ಯೋಜಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಬೇಕೆಂಬುದಂತೂ ನಿಜ. ಯೋಜನೆಯ ಸಮಷ್ಟಿ ಗುರಿಗಳಿಗೂ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೂ ಸಾಮರಸ್ಯವಿರಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲರುವ ಉದ್ಯಮಗಳು ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಬಗೆಗೆ ತಮಗಿರುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಅರಿತು ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವುದು ಆಗತ್ಯ. ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಸಮತೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಶಃ ಕಡಮೆಗೊಳಿಸಬೇಕು...ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ, ಪಂಗಡ ಅಥವಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅನಕ್ಕ ಹಿತಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದ್ದರೂ, ಇಡೀ ಸಮುದಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆ.”

16 ಹೀಗೆ, ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುವುದರ ಗುರಿ, ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತೊಳಗಿನ ದಕ್ಷ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದು. ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ, ಜನತೆಯ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪ ಅನುಕೂಲಗಳ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ. ಯೋಜನೆಯಿಂದಾಗಿ ವರವಾನ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಾನತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು; ವರವಾನಗಳು, ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಶೇಖರವಾಗುವುದೂ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ರಾಧ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿರುವ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಇವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

17 ಕಳೆದ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಕೈರಾದಷ್ಟು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾವು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಯತ್ನ, ಪ್ರೇರಣೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕು—ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಧಾತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದು, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲೂ, ಯೋಜನಾ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲೂ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ನಂಪನ್ನೋಲಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದು—ಎರಡೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಬೇಕು.

18 ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನಾವು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಹಕಾರಿ ವಾರ್ಕಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ—ಇವೇ ಆ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಇವು ಪ್ರಧಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ತಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ರೈತನಿಗೆ ಇವು ನೆರವಾಗುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ, ಸಂಘಟನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪ್ರೇರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಡತಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಇವು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಲಪ್ರವಾದ ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಹಲವು ಬಿಡ್ಡೋಗಿಕ ಘಟಕಗಳು ಸಹಕಾರಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗದಂತೆ, ರೈತ ಶೋಷಿಸಲ್ಪಡದಂತೆ ನೋಡುವುದೇ ಈ ಘಟಕಗಳ ಉದ್ದೇಶ. ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯ್ತುಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಒಂದು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೇಗನೆ ನಾವು ತರಲಿವೆ.

19 ಪಂಚಮಾರ್ಗ ಆಯೋಗದ ತೀರ್ಪಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನೆಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರ ರೂ. 350 ಕೋಟಿಗಳೇ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು; ಮೈಸೂರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ನೆರವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲಾರಾರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಯೋಜನಾ ವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೇಂದ್ರದ ಸಾಲ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ನೀಡುವ ಒಳು ಸಹಾಯದಷ್ಟೇ ಆಗುವುದರಿಂದ, ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯವೇ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

20 ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ರೂ. 350 ಕೋಟಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕುಟುಂಬಯೋಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರವೇ ಆರಂಭಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಣ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಧ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಆಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. 50 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟಾದರೂ ಪಾಲು ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ನಾವು ಆಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿ, ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಬೋರ್ಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು, ದಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲ ಎತ್ತುವಂತೆ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಂತೆ, ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚತುರ್ಥ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 100 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನಾದರೂ ಎತ್ತುವುದೆಂದು

ನಾವು ಅತಿಸಿದ್ಧೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, 1969-74ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚುಗಿ ಸಲ್ಪಡುವ ಹಣವೇ 500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದವರು ಕನಿಷ್ಠ ರೂ. 3000ರಿಂದ ರೂ. 350 ಕೋಟಿಗಳ ತನಕ ತೊಡಗಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜನೆ ಸಾಧಿಸಿದರೆ, ಈ ಗಮನಾರ್ಹ ವಿನಿಯೋಗಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಬರಲಿರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತೀವ್ರತರ ವೇಗಕ್ಕೆ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು.

21 ಚತುರ್ಥ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ, ವ್ಯಾಪಕಾರಿಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯತ್ತ ಸಾಗುವುದು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ಇಳವರಿಯ ಬೀಜಗಳು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅನೇಕ ಆಧುನಿಕ ವಿಧಾನಗಳು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿವೆ. ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ವಾವಲಂಬನ ವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಈಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಸಾಲ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನ, ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಭೂಮಾಲಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ದೊರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಫುಟ್ಟು ಹೊಲಗಳ ಒಡೆಯರೂ ಆಧುನಿಕ ವಿಧಾನಗಳ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ, ಹಣ ನೀಡುವ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವೊಂದಿದೆ.

22 ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಆಂಗನಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಹೈದರಾಬಾದ್, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಕನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶಾಖೆಗಳಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೆಂದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಇವು ನಿಕಟ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲು, ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನೂ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಅವು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿವೆ. ಕೃಷಿಗಾಗಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ. ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರೂ. 12 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲ ನೀಡಿವೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ರೂ. 30 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಅವು ಸಾಲ ನೀಡಿವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎತ್ತಿದ ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲಗಳಿಗೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿವೆ. ಹೊಸ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಹೊಸ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪುರೋಗಾಮಿಯಾದ ಫೋರೇನೆಯನ್ನು ಅವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿದೆ ಕಡೆ 100 ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಅವರು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಶಾಖಾಫಲನೀಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ, ಅವರೊಡನೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ, ಸರಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

23 ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲವೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಯಸುವೆ. ಇದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಸರಕಾರೀ ಖಾತೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸುವಿವರ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ಖಾತೆಗಳ 1969-70ನೆಯ ವರ್ಷದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದಿಡುವರು.

24. ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಟ್ಟು 262 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಿರಾವರಣಿ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದು 26 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ. ಇದು ಶೇಕಡಾ ಸುಮಾರು 10 ರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ನೆರೆಹೊರೆಯ ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪದೇಶ, ಕೇರಳಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ.

ನೀರಾವರಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ವಿಸ್ತಾರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಭಾವಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದೀ ಪಾತ್ರಗಳ ನೀರಾವರಿ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಈ ಜಲಸಂಪತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ನಾವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯವಸರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಗನೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. 1960-61ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ವಾಸತಟ್ಟಿದು 9.64 ಕೋಟಿ. 1969-70ರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವೆಚ್ಚ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಬಹುದು. 1960 ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜುಗಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ರೂ. 70.28 ಕೋಟಿ ಯಾಗಿತ್ತು. ಇದು 1970 ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ಯೋಜನೆಗೆ 192 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುವುದು. ಈ ರೀತಿನಮ್ಮ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಮೇಲೂ ನಾವು ಕ್ರಮಿಸಬೇಕಾದ ಅಂತರ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. 1969-70ರಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಂಪನ್ಮೂಲಸಮಿತಿಯ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಈ ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. 1970-71ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ರೂ. 16 ಕೋಟಿ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದೀತು. ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಲು ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಚತುರ್ಥ ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರೂ. 327 ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ರೂ. 350 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಏರಿಸಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ. ರೂ. 327 ಕೋಟಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲತಃ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಹಣ ರೂ. 70 ಕೋಟಿ. ಈಗ ಅದನ್ನು 90 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇತರ ವಲಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗತಿ ಕುರಿತವಾಗದಂತೆ ಅದರ ಅವಶ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬಲಕೊಡದೆ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

25. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗಾಗಿ ರೂ. 87.5 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 85 ಕೋಟಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್‌ವಾಹಕ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ಜಾಲಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಬೆಳೆಯಾಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಕಾಳೇನದಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನುಷ್ಟೇ ತೆಗೆದಿರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಘಟ್ಟ 396 ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬಲ್ಲದು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆಯತೆಂದರೆ ಬೇಗನೆ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು. ರೂ. 45 ಕೋಟಿಗಳ ಭಾರೀ ಮೊತ್ತ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಏರ್ಪಾಟು ಅಗತ್ಯವಾದೀತು. ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ಅನೇಕ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ತೀರಾ ಮಹತ್ವದ್ದೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಂಜುಬಾಳುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಈಗಿನ ಹೆಚ್ಚಳ 1973 ರಾಜೆಗೆ ಇರಲಾರದು. ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿದ್ಯುತ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಈಗ ಪರಸ್ಪರ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ-ಗೊವೆಗಳ ವಿದ್ಯುತ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೂ ಇವಕ್ಕೆ ಸಂಯೋಜಿತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೂಲಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಭಾರತ ಸರಕಾರವೂ ಇನ್ನಿತರ ಅರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇದನ್ನು ಮನೆಗಂಡು, ಆವರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆಂದು ನಾವು ಅಶಿಸ್ತೇವೆ.

26. ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ವರ್ಷ ಆರಂಭವಾಯಿತಾದರೂ, ಕ್ರಮೇಣ ಬುಡು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಸುಧಾರಿಸಿವು. ಒಳ್ಳೆಯ ಫಸಲು ಬರುವುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಭಾರೀ ಮೊತ್ತಗಳು, ಜೊತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಈಚಿನ ವರ್ಷಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿ-ಇವೆಲ್ಲವೂ ಫಲಕೊಡತೊಡಗಿವೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಗಣನೀಯ ಮೊತ್ತಗಳಲ್ಲದೆ, ರೂ. 46 ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ರೋಟೇಟಿವ್‌ಯೋಗಿ ಖಾತೆಯವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲದ ಸಹಾಯದಿಂದ ರೈತರು ಕಳೆದ ಏಳು-ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,00,000 ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷಾಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಸುಮಾರು 1,11,000 ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ

ಹೊಡಿಕೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸಂರಕ್ಷಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಿಶ್ರತಳಿ ಜೋಳ, ಮೆಕ್ಸಿಕನ್ ಗೋಧಿಗಳನ್ನು ಬತ್ತನೆಗೆ ಬಳಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಆರ್ಥಿಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರ ಗೊಂಡಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ, ಕೆಲವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ಕಂಡಿರದಂತ ಜಾಣ್ಮೆಗಳನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸ ತೊಡಗಿದ್ದಾನೆ.

ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯವು ವಾಣಿಜ್ಯ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವೈವಿಧ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೀಗ, ರೈತನ ಉತ್ಪಾದಕ ಕಡಮೆಯಾಗದಂತೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಏರುಪೇರು ಗಳಿಂದ ಆತನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು; ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ದೊರೆಯುವ ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನೀತಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ; ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೋಸ್ಕರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ತಳಹದಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಇನ್ನೂ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತನ ಕೆಚ್ಚು ತ್ತಲರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸರಕಾರ ರಚಿಸಿರುವ ಆಗ್ರೋ-ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಹಯರ್-ಪರ್ಚೇಸ್ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವ ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರ ಅನಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾವಸಾಯಿಕ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲವನ್ನು ಸಮತಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು, ಈಗಿರುವ ಬಾವಿ ಗಳನ್ನು ಆಳಗೊಳಿಸುವುದು, ಕೋಲಾರ ಡಿತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದು—ಈಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಅದು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತವಾಗಿ ಸರಕಾರ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಳಂಥ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ವರೂಪದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನುಗಳು ಬೇಗನೆ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುವುವು.

27. ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದೂ ಒಂದೇ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ಸಾರಿಗೆ-ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೆಚ್ಚಾಗಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೈಗೊಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯು ಜಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ; ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ವನ್ನು ಹೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ 30 ರಿಂದ 40 ಸಾವಿರ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟು ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ವನ್ನು ಹೊಡೆಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಗುರಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಚತುರ್ಥ ಯೋಜನೆಯು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 2,500 ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ನಾವು ಆಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರೀ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಹಣತೊಡಗಿಸಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹಕಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳದ ಅಗತ್ಯ ಅತ್ಯಧಿಕ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಹೀಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡಿದೆ. ತೊಡಗಿಸಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸರಕಾರ ರಚಿಸಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದೆಂದೂ ಹಣವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದೆಂದೂ ನಾವು ಆಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ದೊರೆತಂತೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಗಮನಾರ್ಹ ಸರವು ನಿಗಮಹುದೆಂದೂ ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

28. ಸರಕಾರ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಪಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಹಾಲು ಪೂರೈಕೆಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. 1960-61ರಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆದ ವೆಚ್ಚ ರೂ.57 ಲಕ್ಷ. ಹಾಲು ಪೂರೈಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆದ ವೆಚ್ಚ ರೂ.18 ಲಕ್ಷ. 1969-70 ರಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಮತ್ತು ಹಾಲು ಪೂರೈಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ. 1.95 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು 2.89 ಕೋಟಿ. ಅನೇಕ ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಅದುದರಿಂದ, 1 69-70ರಲ್ಲಿ ಅದ ರೂ. 55 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದ ಬದಲು, ಈ ಪತ್ರವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಿಷಪ್‌ಗಳ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ರೂ.60 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

29. ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿ, ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಹಣ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಕೃಷಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. 1969ರ ಸಹಕಾರಿ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಸುಮಾರು 20,000 ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದುವು; ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯತ್ವ 39 ಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟಿತ್ತು. 1969ರ ಜೂನ್‌ಗೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಲ ಒಟ್ಟು ರೂ 41.72 ಕೋಟಿ. ಗತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು 31.62 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟಿತ್ತು. 9,858 ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು 1969ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯವಾದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರೂ.191 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟವು. 6,032 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸಹಕಾರಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರೂ. 7 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲ ವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಈ ಬ್ಯಾಂಕು, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಹಣದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 1969-70ರಲ್ಲಿ ರೂ.7 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತಿತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನೆರವಿನಿಂದ ಈ ಬ್ಯಾಂಕು ಈಗ ರೂ 21.56 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ 14 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಅದಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುವ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟ ಭದ್ರ ಹಿತಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಬಯಸಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅನೇಕ ಹೊಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಗಡೀಕರಿಸಿದರೆ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ.

30. ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕೊಡಗಿಸಲು ಬೀಕಾದ ವಾತಾವರಣ ಉತ್ತಮವಾಗಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಮ್ಯುಚ್ಚಿತ್ತಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯಮದಾರರನ್ನು ಅಕರ್ಷಿಸಿ ಲೆಂದು ಅನೇಕ ಉತ್ಪಾದಕಗಳನ್ನೂ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೂ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತೊಳಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಯಮಗಳು ಇದಿರಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಕಡ್ಡಪಾಲಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರೆಯಿರುವುದೇ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆ. ಸಹಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಮಗೆ ಒದಗಿಸುವ ವಿವಿಧ ಖಾತೆಗಳ ಕಾರ್ಯ 'ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವರದಿ' ಯಲ್ಲಿ ವಿವರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುವೆ. ಒಟ್ಟು 159 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ವಿಯೋಗದ 4 ಶೇಕಡಾವಾರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು 19 ಸಹಕಾರಿ ಕಂಪೆನಿಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಉದ್ಯಮಗಳು ಅಂದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ವಿಮ್ಯುಚ್ಚಿತ್ತಿ ಮಂಡಳಿ, ರೆವ್ಯೂ, ಮೈಸೂರು ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಎನ್. ಡಿ. ಇ. ಎಫ್., ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿಲ್ಸ್., ಮೈಸೂರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿ, ಮೈಸೂರು ಕಾಸ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಮ್ಯಾಚ್ ಕಂಪೆನಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿರುವ ಬಂಡವಾಳ 148 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಉದ್ಯಮಗಳು ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ರಾಜಧಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ಇರುವುದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ದಾಟಿ ಈ ವರ್ಷ ರಾಜಧಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಇತರ ಉದ್ಯಮಗಳೂ ರಾಜಧಾಯಕವೆನಿಸಿ. ಶಿಫ್ಟ್‌ದಲ್ಲೇ ಇವು ಕೂಡ ರಾಜಧಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆಂದು ಅತಿಮುತ್ಸೇನೆ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಬಂಡವಾಳದ ಹೊರತಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗೂ ನೂಲುವ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೂ ಸರಕಾರ ಸಾಲಗಳನ್ನೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 5 ಸಹಕಾರಿ ನೂಲುವ ಗಿರಣಿಗಳ ಫೇರು ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ 68 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಿಲನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 4 ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ತೊಡಗಿಸಿರುವ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಸಹಕಾರಿ ಟೆಕ್ಸೈಟ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಭಾರಿ ನಷ್ಟದ ಕಾರಣದಿಂದ 1969ರ ಜುಲೈಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿತು. ಅದಾದ ಬಳಿಕ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮದಾರರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಲೇಸ್ ಮೇಲೆ ಆ ಮಿಲ್ನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮಗಳು ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತ ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಾಮಾಲುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒದಗಿದ ಕಷ್ಟಗಳು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಅವುಗಳ ವಾಸ್ತವ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರೀ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಈ ಸದವವು ರಚಿಸಿದ ಸಮಿತಿ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸುಸ್ಪಷ್ಟ ಪೈಥಕ್ಯರಹಿತವನ್ನು ನೀಡುವುದೆಂದೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೆಂದೂ, ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಮಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರಖಾನೆ ಹಾಗೂ ಎನ್. ಜಿ. ಇ. ಏಫ್. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಎಸೆಟೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಅವೇ ರೀತಿಯ ಏರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದಿದೆ.

31. ನೀರಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಲಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಇತಿಮಿತಿಗಳಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರೀ ಬಂಡವಾಳ ವಿಯೋಗ ಆಗತಕ್ಕವಿರುವ ಮಹತ್ವದ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ತೀರಾ ಅವಶ್ಯ. ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅನುಕೂಲವಾರ್ತೆಯಿಂದ ನಾವು ಉತ್ತೇಜಿತರಾಗಿದ್ದೇವೆ; ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯವೇ ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ನಾವು ಆಕೆ ಒಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎರಡರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಭಾರತ ಸರಕಾರವನ್ನು ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಧೈರ್ಯವೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ತಮ್ಮ ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

32. ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೃತೀಯ ಯೋಜನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅನಂತರದ ಮೂರು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಜನವಿಭಾಗಗಳು ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ, ಈವರೆಗಿನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಚತುರ್ಥ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ.

ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಜಾತಿ ಮತ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆರಂಭಿಸುವ ಸರಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವರೂಪ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಸಮಾಜಿಕ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನನ್ನೂ ಸುಶಿಕ್ಷಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಎಲ್ಲ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಅಥವಾ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಸೌಕರ್ಯ ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಗತಿಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 1958-59ರಲ್ಲಿ 1,675 ಇದ್ದುದು, 4,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು 20,000ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. 350 ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; 275 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ—ಇದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ 33 ಹುದ್ದೆಗಳು ವೃತ್ತದಂತೆ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಫೂರ್ಮೇಷನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳು ನೀಡುವ ಗೃಹವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟದಾಮಾಶಯವನ್ನು ಈ ಜನ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಡುವುದು; ತಕಾವಿ ಮತ್ತು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಲಗಳಿಗೆ (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಶೇಕಡಾ 8½ ದರದ ಬಡಲು) ಶೇಕಡಾ 3ರ ಕಡಮೆ ಬಡ್ಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು—ಇತರ ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶಗಳು.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಸಹಕಾರೀ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿಯವರು ರೂ. 3.40 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 17,350 ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ; ಈ ಸಾಲದಿಂದ 9,350 ಮನೆಗಳು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅರಂಭಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಒಂದೇ. ಈ ಮಂಡಳಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನೂ ರೂ. 3 ಕೋಟಿ ಸಾಲ ನೀಡುವಂತೆ ಭಾರತದ ಜೀವವಿವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂಡಳಿಗೆ ರೂ. 25 ಲಕ್ಷಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫೇರುಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಮ್ಮ ಯತ್ನಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ನೀಡುವ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗಲು ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಜಾಣ್ಮೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ನಮ್ಮ ಧೋರಣೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಸೈಕೋರ್ಷಿನಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿದೆ. ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ರಾಭವಾಗುವುದೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಂದೇಹ.

33. ಮುಖ್ಯವಾದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯ ಕ್ರಮ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ. ಈಗ ನಾವು 4,607 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 15 ರಂತೆ ಅದನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮೊತ್ತವನ್ನು 1-4-1970 ರಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 25ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ, ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವೃದ್ಧರಿಗೆ ತುಸು ಅನುಕೂಲ ಆದಂತಾಗುವುದು.

34. ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ ವರ್ಷದ ಕಾರಣದಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಹಾಗೂ ನಗರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ 1969-70 ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾದ ಹಣವನ್ನಲ್ಲದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗೆ ರೂ. 50 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ನಗರ ನೀರುಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗೆ ರೂ. 100 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಈ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗೆ ರೂ. 244 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ, ನಗರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆಗೆ 344 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಏರಿಸಿದಂತಾಯಿತು. 220 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ 134 ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾ 90 ರಷ್ಟನ್ನು ಸರಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾವಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ನಾವು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜ್ಯದ 215 ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 43 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ 132 ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು 13 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 7 ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ದೊರಕಿದೆ. 1971 ರ ವೇಳೆಗೆ ಇನ್ನೂ 16 ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯೂ, ಎರಡು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಆಗುವವೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ರೂ. 45 ಕೋಟಿಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂಥ ಮತ್ತು ಒಳ ಚರಂಡಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುವಂಥ ವ್ಯಾಪಕ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆಯುನು ಆಧರಿಸಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. 20,000 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚ ಗೃಹಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50ನ್ನು ತಾನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

35. ಎವಿಫೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಟೆಂಪೊರರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲೆಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಈ ವರ್ಷ ರೂ. 2 ಕೋಟಿಗಳ ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲ ಎತ್ತಿತು. ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಂಥ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಉದ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತಿತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ, ಈ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚು ಸುಮಾರು ರೂ. 10 ಕೋಟಿ. ಇದನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 2 ಕೋಟಿಯಂತೆ ಡಿಬೆಂಚರ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಅವಶ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಂಥದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತ್ಯಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲಗಳನ್ನೆತ್ತುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅರ್ಥ ಮಂಡಳಿ ಯೊಂದನ್ನು ಬೇಗನೆ ನಾವು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಡಳಿಯು ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ, ತನ್ನದೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು; ವಿಸ್ತರಣ, ನಿರ್ಮಾಣ, ನೀರಪೂರೈಕೆ, ಕಲ್ಪಿತನಾಣಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಟೆಂಪೊರರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಸಾಲ ನೀಡುವುದು. 50,000 ರಿಂದ 1,00,000 ತನಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಅನೇಕ ಬೆಳಗಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಜನದ ದುಖಣಿಯಿರುವ ನಗರಗಳಿಗೆ ಜನ ಮತ್ತೂ ಧಾವಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವಂತೆ, ಆಮನಿಕ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವವರನ್ನು ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಗುಳಿಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿ, ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದಿರಲು ನೆರವಾಗುವುವು.

36. ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಆಗಿರುವುದರ ಬಗೆಗೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದು ಹಿಂದೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ, ರಸ್ತೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪ್ರತ್ಯರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ರೂ. 460 ಲಕ್ಷದ ಬದಲು ರೂ. 548 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

37. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಕೆಲ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1969-70ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ರೂ. 46 ಕೋಟಿ. 1960-61ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಗೆ ಆದ ವ್ಯಯವೆಷ್ಟು ರೂ. 12 ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ. 1960-69ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಸ್ತರಣೆ ವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 1960-61ರಲ್ಲಿ 33,628 ಇದ್ದುದು 1969-70ರಲ್ಲಿ 37,794ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಖ್ಯೆ 1960-61ರಲ್ಲಿ 87,680 ಇದ್ದುದು 1969-70ರಲ್ಲಿ 1,30,312ಕ್ಕೆ ಏರಿತು.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಾಂತವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರೊಡನೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಈತನಕ 825 ಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪದವೀಧರರು ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿರುವ ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಯೂನಿಟೆಡ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕೆಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎನ್. ಸಿ. ಇ. ಆರ್. ಟಿ. ಗಳಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಅರಸಿದ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾಮಟ್ಟದ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳ ಹರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ನೀಡುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ವಿಸ್ತರಣೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನುಡುವಷ್ಟೆ ಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ, ಹೊಸ ಅಭ್ಯಾಸವರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಹಾಗೂ ಯೂ.ಡಿ.ಸಿ. ಗ್ರಾಂಟುಗಳ ಕಾರಣದ ಒಪ್ಪಿತ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನೆರವಾಗುವಂತೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್-ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ, ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು

ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ. ಮುಂದೆ ಅಂಕ ಸೌಖ್ಯಗಳ ವಿಶ್ವಕ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಇದು ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ	1969-70	1970-71
	ಲಕ್ಷ ರೂ.	ಲಕ್ಷ ರೂ.
ಬೆಂಗಳೂರು	33.00	45.00
ಮೈಸೂರು	41.08	64.00
ಕರ್ನಾಟಕ	37.00	58.00

38. ಕನ್ನಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ; ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು. ಸರ್ಕಾರೀ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶ್ವೋ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟದೆಯಾದರೂ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವಂಥ, ಜನತೆಯ ಆಸೆ ಆಶೋತ್ತರಗಳ ಪೂರ್ಣ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವಾಹಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂಥ, ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹಂಬಲಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶಕ್ತವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಜರೂರಿಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. 1970-71ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ—ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ 1,000 ಕನ್ನಡ ಟೈಪ ರೈಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಯನ್ನೂ ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗನ್ನೂ ಕಲಿಯುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಇತರ ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ. ರೈತರ ನಡುವೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಸಾರ ಕೂಡಾ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದಗಳ ತೀವ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದನ್ನು, ಶಿಣದ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೋಧನಮಾಡುವವಾಗುವುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟ ನಾಶಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ, ಔಷಧಿ, ಉಪಕರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ನಿರ್ವೇಶಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಬಳಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಈ ಅರಿವು ಅತ್ಯಧಿಕ ಜನರನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಜಪಾನಿನಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ಜಪಾನೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದಲೇ, ಆ ದೇಶವು ಮಹತ್ವಾಧನಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಲು ಶಕ್ತವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ಪಾಹಕವಾಗುವಂತೆ, ಕನ್ನಡ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಾತರನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನವೀಯಲು ಅಗತ್ಯವಿರಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ತಮಗೆ ನಾನು ಭರವಸೆ ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ತನ್ನ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನೂ ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಲು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವುಳ್ಳ ಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ—ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕಾಸು ಇಲ್ಲದೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕುಂಠಿತವಾಗಿದ್ದುವು. ಉಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಪರಿಷತ್ತು ಸಂಕಟಪಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಅದು ತೊಂದರೆ ಗೀಡಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 1965-66 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರೂ. 500 ಗ್ರಾಂಟ್ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು 66-67 ರಲ್ಲಿ 25,000 ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ರೂ. 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಐಕ್ಯಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಸುಸಂ ಬದ್ಧ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

ಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮುಂದಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಗ್ರಾಂಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸೇರಿ ರೂ. 3.5 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯರ ವಿಶ್ವಕೋಶ (ಜ್ಞಾನ ಗಂಗೋತ್ರಿ) ಇವುಗಳ ರಚನೆ ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ರೂ. 2.5 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಕೋಶಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. 2.5 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಿರಿಯರ ವಿಶ್ವಕೋಶದ (ಜ್ಞಾನ ಗಂಗೋತ್ರಿ) ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ 3 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ; ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರೂ. 6 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ, ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡಮಿ ಮತ್ತು ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡಮಿಗಳಿಗಾಗಿ 1970-71 ರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ ರೂ. 5.30 ಬಿಡುಗಡೆ ರೂ. 7 ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ.

39. ರಾಜ್ಯದ ಯುವಜನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ನನಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುವಜನ ಸೇವೆಯ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಂದರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವೀಗ ನಿರತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯುವಜನ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಯುವಜನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲದ ಯುವಜನರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ, ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು, ಬೆಳಗಾವಿಗಳಂಥ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಹವ್ಯಾಸಗಳು, ಚರ್ಚೆಗಳಂಥ ಯುವಜನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನಗಳ ಮತ್ತು ಉತ್ಸವಗಳ ಆಚರಣೆ, ಪರ್ವತಾರೋಹಣ, ದೂರನಡಿಗೆ ಈಜಾಟಗಳಂಥ ಸಾಹಸದ ಪಂದ್ಯಗಳ ಸಂಘಟನೆ—ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಲು ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಯುವಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವುವು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ಸೈಕ್ಲರು, ಸ್ಕೂಟರು ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್‌ಕಾರುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಮಾಡುವಂಥ, ಯುವಕರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುವಂಥ, ದುರಸ್ತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕ ಕ್ಷುಬ್ಧಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪಾಹಣಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಜನ ಕ್ಷುಬ್ಧಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೃಷಿ, ಪಶುಸಂಗೋಪನ ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಾಂಘಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸರಳ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯುವಕ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕ ರೈತರು ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನೋಡುವರೆಂದೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಇತರರಿಗೆ ಪ್ರಾಗತಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತಿತರ ವಿಧಾನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವರೆಂದೂ ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

40. ಅರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಸುಮಾರು ಎರಡು ದಶಕಗಳು ಕಳೆದರೂ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ತೀವ್ರ ಹೆಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ ಸರಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಇದುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಪದವೀಧರರೂ, ಡಿಪ್ಲೊಮೆದಾರಿಗಳೂ, ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರೂ ಭಾರೀಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಇರುವ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯೋಗ ವಿಸಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ 1960ರಲ್ಲಿ 'ಜೀವಂತ' ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ 68,654. ಆದರೆ 1969ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು 2,13,601ಕ್ಕೆ ಏರಿತು.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊಸಬರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲು ಅದಕ್ಕಿರುವ ಅವಕಾಶ ತೀರಾ ಸೀಮಿತ. 1961ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ದಾಮಾಶಯ 48.4 ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ದಾಮಾಶಯ 25.4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 183 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ 89 ಲಕ್ಷ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮತ್ತು 94 ಲಕ್ಷ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ತೀರಾ ಚಿಕ್ಕವರೂ ತೀರಾ ಮುದುಕರೂ ಆಗಿರುವುದು ಸಂಭವನೀಯ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ನೃಪದ್ಯೋಗಿಗಳತ್ತ

ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ಬಿಡ್ಡೋಗಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ; ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅವರು ಅವಲಂಬಿಸುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಶ್ರಮಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಕೆಲ ಸರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದೇವೆ.

* ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ., ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಮತ್ತಿತರ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೆಲ ಎಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಪದವೀಧರ-ಪರಬೇತಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವೇತನ ನೀಡಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು.

* ತಾಂತ್ರಿಕ ಡಿಪ್ಲೊಮಾಧಾರಿಗಳಿಗೆ, ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದವೀಧರರು ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರಿಗೆ 'ದುಡಿತಕ್ಕೆ ವೇತನ' ತಳೆಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಸರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 1,500 ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

* ಬಿಡ್ಡೋಗಿಕ ತರಬೇತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಿಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪದವೀಧರರಿಗೂ, ಡಿಪ್ಲೊಮಾಧಾರಿಗಳಿಗೂ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

* ಬಿಡ್ಡೋಗಿಕ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರ ಹಾಗೂ ಡಿಪ್ಲೊಮಾಧಾರಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿ, ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಷೆಡ್ಯೂಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೊಮಾಧಾರಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಸುಮಾರು 100 ಬಿಡ್ಡೋಗಿಕ ಷೆಡ್ಯೂಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

* ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಫಿರಿಸಿ ಇತರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು.

* ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಮೋಟಾರ್ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ವಾಹನಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸರಕಾರಿ ಕೋಟಾದಿಂದ ಕೊಡುವುದು.

* ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಸಿವಿಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರ್ವಿಲೆನ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಅರ್ನಿಂಗ್ ಹಣದ ಶೇವಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಮತ್ತು ಡೇರಿಯಂಗ್ ತರಬೇತು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

* ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತುಂಬುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ಕ್ರಮ ಸಡಿಲಿಸುವುದು.

41. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತಲುಪಿವೆ. ಅಂಚು ಜಾಡ್ಯಗಳು ಸ್ಥಳಿಕ ವ್ಯಾಧಿಗಳೂ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿವೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ 1960-61ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅದೇ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 463 ಲಕ್ಷ. ಇದರಲ್ಲಿ 85 ಲಕ್ಷ ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಬರ್ಚಾಯಿತು. 1969-70ರಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾದ ರೂ. 1,657 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಮತ್ತಿತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಹಣ ರೂ. 128 ಲಕ್ಷ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತರಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ 1966-69ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ 1,644 ರಘು ಶಯ್ಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣವನ್ನೂ ಗುಣವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಇನ್ನೂ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ 1970-71ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗಾಗಿ ಔಷಧಿಕೊಳ್ಳಲು ರೂ. 175 ಲಕ್ಷ ನಾನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

42. ರಾಜ್ಯದ ಭೂಕಂದಾಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅದೊಂದು ಆದಾಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಒಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಅನುವಂಶಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಕೆಲ ವರ್ಷ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿದ್ದ 4,900 ಹುದ್ದೆಗಳ ಬದಲು ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವ 8,941 ಗ್ರಾಮ ಅಕೌಂಟೆಂಟರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ, ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಡಿಗೆ ಇದೀಗ ಸರಕಾರ ಅಂತಿಮ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪೂರ್ಣ ಸಮಯದ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವೆಚ್ಚ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1.5 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಇದು ರೂ. 1 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು. ಗ್ರಾಮ ಅಕೌಂಟೆಂಟರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಫೋರಂಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೃತಿಗಳಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಸಹಕಾರೀ ಅಥವಾ ಶೋಲ್ಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ರೈತರು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಇದು ನೆರವಾಗುವುದು.

ಭೂ ಕ್ರಯವನ್ನು ಸಂದಾಯಮಾಡಲು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಕಾಯದೆ ರೈತನು, ತಕ್ಷಣವೇ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಆತನಿಗೆ ಹಣ ನೀಡುವ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೊಡನೆ ಸರಕಾರ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಟ್ರೇಡರ್ ಡೀಡುಗಳನ್ನು ತೇವಣಿ ಇಡುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಇನ್ನೂ 14 ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸುಧಾರಣೆಯೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೊಲದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪಟ್ಟಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾತ್ರ ಬರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯಿಗಾರರಿಗೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಹೊಲವುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

43. 1-1-1970ರ ಮೊದಲೊಂದು, ವೇತನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಮೈಸೂರು ವೇತನ ಆಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಸರಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಒಬ್ಬ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರನ ಕನಿಷ್ಠ ವಸತಿ ವೇತನ ರೂ. 50 ರಿಂದ ರೂ. 65ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈಗ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರನೊಬ್ಬನ ಕನಿಷ್ಠ ಒಟ್ಟು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 133-50 ರಿಂದ ರೂ. 148-50ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದಿಕ್ಕಾಗಿ ಪುನರ್ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ; ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 108 ರಿಂದ 21ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ತರಗತಿ 1 ರಿಂದ 4ರ ವರೆಗಿನ 'ಜಾತಿಕ್ಲಾಸ'ಿಯಂತಿದ್ದ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಬದಲು, ರೂ. 65-95ರಲ್ಲಿನ ಗ್ರೇಡ್ 1 ರಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 20 ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಪುನರ್ವಿವರಣೆಯ ಹೊರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ-ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು. ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟು ಇರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲೇ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕದಮೆ ವೇತನದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ನೆರವು ಸಿಗಲೆಂದು, ಆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿತು. ವೇತನ ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆಗಳು, ಸೇವಾ ದಕ್ಷತೆ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೆಚ್ಚಳದ ಹುದ್ದೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಳದ ಹುದ್ದೆಗಳ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆಗಳ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಡಲು ನಾನು ಬಯಸುವೆ. ಮುಂದೆ ತೆರವಾಗುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಆ ರೀತಿ ದೊರೆಯುವ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಂದಲೇ, ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬಬೇಕು.

ಬೆರಾಬ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಸಂಘಗಳಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಸರಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ರಿಕ್ಯುಯಿರ್ಡ್ ಕ್ಲಬ್ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನೌಕರರ ಸ್ವಯಂ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಮರಣ ಸಹಾಯ ನಿಧಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುವ ವಿಚಾರ ಸರಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲೂ ಸೇವಾ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಲ್ಲೂ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಲ್ಲೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಿರುವರೆಲ್ಲ, ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೂತನ ವಿಧಾನಗಳ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ರಾಶಿ ಪಡೆದು, ಆಡಳಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಯಂತ್ರವನ್ನೂ ಆಧುನಿಕ ಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಈ ದಶಕದ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಅಚ್ಚಿನ ಆಹ್ವಾನಗಳನ್ನು ಇದರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಅನುಮರ್ಥವಾಗಬಹುದು.

44. ಜನವರಿ 1970ರ ವರೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಒಟ್ಟು ಸಂಗ್ರಹವಾದುದು ರೂ. 3.65 ಕೋಟಿ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅದು ರೂ. 3.50 ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು 6 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಏರುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ಜನರಲ್ಲಿ, ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ವೇತನ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆವಹಿಸುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಉಳಿತಾಯ ಸಮಿತಿಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಉಪಯುಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಮಾಡಿವೆ.

1-1-1970ರಿಂದ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯಾದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಎಲ್ಲ ನೌಕರರಿಗೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವೇತನ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

45. ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ರಾಜ್ಯ ಲಾಟರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಲಾಟರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಂದ ವರಮಾನವನ್ನು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ 1970-71ರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲ ಡ್ರಾ 1970ರ ಜನವರಿ 25ರಂದು ನಡೆಯಿತು. ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಡ್ರಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದ್ವೈತಾಲಂಚನುಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕ ಬಹುಮಾನಗಳಿರುತ್ತೆ, ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸ್ವಯಂ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಯೋಜನೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಜನರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

1969-7 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಲಾಟರಿಯಿಂದ ಒಟ್ಟು ವರಮಾನ ರೂ. 193 ಲಕ್ಷ. ಪೆಚ್ಚೆಗಳು ಬಹುಮಾನದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು 106 ಲಕ್ಷ. ಅದಾಯ ರೂ. 87 ಲಕ್ಷ. ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 1970-71ರಲ್ಲಿ ಲಾಟರಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ಅದಾಯ ನಿವ್ವಳ ರೂ. 146 ಲಕ್ಷ.

46. ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥ ಶಾಖೆಯು ನನ್ನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು ಈ ಬದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ನಮ್ಮ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಈಗ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪರಿಮಾಣದ ಬೆಳವಣಿಯು ಮುಂದಿನ ಅಂಕಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು:

(ಕೋಟಿ ರೂ.)

	ರೇವೆನ್ಯೂ	ಲೆಕ್ಕ	ಬಡವಾಳ	ಲೆಕ್ಕ
	ಜಮೆ	ವೆಚ್ಚ	ಜಮೆ	ವೆಚ್ಚ
1960-61—(ಲೆಕ್ಕ)	...	92	90	29 31
1969-70 (ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು)	...	216	222	50 47

ಏಪ್ರಿಲ್ 1, 1965ರಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಪ್ರಾರಂಭ ಶಿಲ್ಕು—21.75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಏಪ್ರಿಲ್ 1, 1969ರಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಶಿಲ್ಕು—18.65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ರೇವೆನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಹೆಚ್ಚಳಗಳ ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷ ಬಂಡವಾಳ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಹೆಚ್ಚಳದ ನಿವ್ವಳ

ಪರಿಣಾಮವೇ ರೂ. 3.15 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ಮೇಲ್ಪಾಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನೂ/ಕೊರತೆಯನ್ನೂ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆಯು/ಹೆಚ್ಚಳದ ವಿವರವನ್ನೂ ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 1965-66ನೇ ವರ್ಷವು ರೂ. 5 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ವರಮಾನ ಕೊರತೆಯಲ್ಲೂ ರೂ. 18 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆಯಲ್ಲೂ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತಷ್ಟೆ. 1966-67ರಲ್ಲಿ ರೂ. 5 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ವರಮಾನದ ಹೆಚ್ಚಳದ ಸಮೇತವಾಗಿ ರೂ. 25 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡುಬಂದಿತ್ತು. 1967-68ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1968-69ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ. 13 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ರೂ. 12 ಕೋಟಿ ವರಮಾನದ ಹೆಚ್ಚಳ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ, ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ. 25 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ರೂ. 17 ಕೋಟಿ ಕೊರತೆಯುಂಟಾದ ಕಾರಣ ಈ ಹೆಚ್ಚಳಗಳು ಮಾಯವಾದವು. 1969-70ರ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರೂ. 13 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ವರಮಾನ ಕೊರತೆಯ ಸಮೇತ, ರೂ. 32 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 1966-67ರಿಂದ 1968-69ರ ವರೆಗಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವರಮಾನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಹೆಚ್ಚಳಗಳಿಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವಿತನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಕಾರಣ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದ ಐತಿರ್ಪಿನ ಫಲವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಧನವೂ ಈ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಐದನೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗವು ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿಯೇ ನೀಡಿದ ಐತಿರ್ಪಿನ ಫಲವಾಗಿ, 1969-70ನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಮುಂದೆ ವರಮಾನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಂತರವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಬಂಡವಾಳವೆಚ್ಚವನ್ನು ಬಂಡವಾಳಲೆಕ್ಕದ ವರಮಾನವೊಂದರಿಂದಲೇ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಿದೂಗಿಸುವುದು, 1966-67ರ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ರಲಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ಟೋರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಕೇಂದ್ರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸಾಲ ನೀಡಿದುದರಿಂದಲೂ ಆ ವರ್ಷ ಬಂಡವಾಳಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಿತ್ತು. ಬಂಡವಾಳಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒವಗುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ನೀಡುವ ಸಾಲಗಳಿಂದ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಎತ್ತುವುದರಿಂದ, ಸರಕಾರ ನೀಡಿದ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಮುಂಗಡ ಹಣಗಳ ಮರುಪಾವತಿಯಿಂದ. ಬರಲಿರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ದೋಷನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಉಜ್ಜುಗಿಸುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದುದು ಆಗತ್ಯವಾದುದರಿಂದ, ಬಹಿರಂಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಎತ್ತಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಸಾಲಗಳಿಂದಲೂ ಬಂಡವಾಳ ವರಮಾನಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕಗಳ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆಯೂ ಕೊರತೆಯನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದಿರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭೀಮಸಾಹನ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು 1968-69

47. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ, 0.01 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ವರಮಾನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವಂತೆ, ಈ ಮುಂದೆ ತೋರಿಸಿರುವ ರೀತಿ 11.62 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ವರಮಾನದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಂಡುಬರುವುದಾಗಿದೆ.

	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು	ಲೆಕ್ಕ
	1968-69	1968-69
	(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ)	
ವರಮಾನ ಒಮ್ಮೆ	215.36	223.91
ರೆವೆನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ	215.37	212.29
ಹೆಚ್ಚುವರಿ/ಕೊರತೆ		
(+) (—)	—0.01	11.62

'ಭೂ ಕಂದಾಯ' ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ರೂ. 2.05 ಕೋಟಿ), ರಾಜ್ಯದ 'ಅಬ್ಬಾರಿ'ಯಲ್ಲಿ (ರೂ. 1.04 ಕೋಟಿ), 'ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ'ಯಲ್ಲಿ (ರೂ. 1.20 ಕೋಟಿ), 'ವಿವಿಧ ಬಾಬು'ಗಳಲ್ಲಿ (ರೂ. 6.12 ಕೋಟಿ), 'ಅರ್ಜಿ' ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರೂ. 1.12 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಾನುದಾನ (ರೂ. 3.82 ಕೋಟಿ)—ಒಳಗೆ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ರೂ. 8.55 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೆಯಾಗಿರುವುದೇ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಹೆಚ್ಚುವರಿಗೆ ಕಾರಣ. ಆದರೆ 'ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ರೂ. 3.54 ಕೋಟಿ) ಜಮೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಹೆಚ್ಚು ವರಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 'ಬುಣಸೇವೆ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವೆಚ್ಚಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು (ರೂ. 2.78 ಕೋಟಿ).

53 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜಿನೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸೇರದ ವಾಸ್ತವ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 58.94 ಕೋಟಿ. ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ರೂಪಾಯಿ 17.95 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿತ್ತು. ಔದ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 22.24 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿತ್ತು.

ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 1.09 ಕೋಟಿ ರೂ. ನಗದು ಶಿಲ್ಕು ಇತ್ತು, ರೂ. 11.91 ಕೋಟಿ ಒಪ್ಪಂದಾನ್ವಿತ ಇತ್ತು, ಭಾರತದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನೊಡನೆ ರೂ. 3.95 ಕೋಟಿ ಸಾಧನೋಪಾಯ ಮುಂಗಡವಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಲ್ಕು ನಿಿತಿಯು ಹದಗೆಟ್ಟು ಕಾರಣ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ರೂ. 5.54 ಕೋಟಿ ನಗದು ಶಿಲ್ಕು, ರೂ. 20.19 ಕೋಟಿ ಒಪ್ಪಂದಾನ್ವಿತ ಮತ್ತು ರೂ. 3.95 ಕೋಟಿ ಸಾಧನೋಪಾಯ ಮುಂಗಡ ಉಳಿದಿತ್ತು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಜಮೆ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮತ್ತು 'ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತೃಕ ನಿವ್ವಳ ಬಟಪಾಡೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳು 1969-70

48. 1969-70ರ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. 213.36 ಕೋಟಿ ವರಮಾನ ಬರುವುದೆಂದೂ ರೆವೆನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ರೂ. 226.48 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದೆಂದೂ, ಇದರಿಂದ ರೂ. 13.22 ಕೋಟಿ ಕೊರತೆ ಉಳಿಯುವುದೆಂದೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ರೂ. 216.47 ಕೋಟಿ ವರಮಾನ ಬರುವುದೆಂದೂ ರೆವೆನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ರೂ. 222.71 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದೆಂದೂ ಇದರಿಂದ ರೂ. 6.24 ಕೋಟಿ ಕೊರತೆ ಉಳಿಯುವುದೆಂದೂ ಈಗ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳು ನೂಟಿಸುತ್ತವೆ.

ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ರೂ. 3.21 ಕೋಟಿ ವರಮಾನವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವೆಚ್ಚಳವು ಹಲವಾರು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ನಿವ್ವಳ ಪರಿಣಾಮ. ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರುವ ವರಮಾನವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಬ್ಬಾರಿ ಸಂಕೇತಗಳು (ರೂ. 4.59 ಕೋಟಿ), ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ (ರೂ. 3.22 ಕೋಟಿ), ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯ ಅಂಶ (ರೂ. 6.32 ಕೋಟಿ) ಈ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅರ್ಜಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವು ರೂ. 3.05 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವರಮಾನದ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸಂವಿಧಾನದ 275ನೆಯ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ಬರುವ ಗ್ರಾಂಟು, ಐದನೆಯ ಅರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದ ಐರ್ತೀಮಿ ಎಂದಾಗಿ ರೂ. 14.34 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಸಹಾಯದಲ್ಲಿ ರೂ. 5.07 ಕೋಟಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜಿನೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ವೆಚ್ಚವು ರೂ. 3.77 ಕೋಟಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಇದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭೋಗರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರವಕಾಶ ಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಜನಾರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಟಾಂಟ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದಲೂ ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಿತು.

ರವಿನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚವು ರೂ. 42.99 ಕೋಟಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಆಯು ವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಊಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ವೆಚ್ಚವು ರೂ. 46.67 ಕೋಟಿಯಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಳವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ'ಗಳು ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ರೂ. 8.13 ಕೋಟಿ) ಕಂಡುಬರುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಳವರಿ ವೆಚ್ಚವು 'ಧಾನ್ಯ ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೆಚ್ಚಳವರಿ ವಸೂಲಿಗಳಿಂದ (ರೂ. 2.78 ಕೋಟಿ) ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿದೂಗುವಂತಾಗಿದೆ.

ರವಿನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ರವಿನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸೇರದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣಬದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಸಾಪನ್ಯೂಲಿಗಳ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಿರುವುದಾಗಿ ಊಹಿಸಿರುವ ರೂ. 31.59 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆಯು ಬದಲಾಗಿ ರೂ. 22.58 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳಿಂದಲೂ (ರೂ. 2.18 ಕೋಟಿ), ನೀಮೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಸೂಲಿಯಿಂದಲೂ (ರೂ. 5 ಕೋಟಿ) ಒದಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲರೂಪವಾಗಿ ಬಂದ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದಲೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮರುಸಂದಾಯದ ಪ್ರಮಾಣ (ರೂ. 8 ಕೋಟಿ) ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದಲೂ, ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳವು ಸರಿದೂಗುವಂತಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಎನ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೂ. 20 ಕೋಟಿ ಬರುವುದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆಯು ರೂ. 2.58 ಕೋಟಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 5.54 ಕೋಟಿ ನಗದು ಶಿಲ್ಕು, ರೂ. 20.19 ಕೋಟಿ ಒವರ್ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಧನೋಪಾಯ ಮುಂಗಡ ರೂ. 3.95 ಕೋಟಿ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಒಟ್ಟು ರೂ. 2.58 ಕೋಟಿ ಕೊರತೆಯಿದ್ದ ಕಾರಣ, ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ರೂ. 2.96 ನಗದು ಶಿಲ್ಕು ಉಳಿದು, ಪ್ರಾರಂಭದ ಒವರ್ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸಾಧನೋಪಾಯ ಮುಂಗಡ ಮುಂದುವರಿಯುವುವು.

ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳು 1970-71

49. ಈಗಿನ ತೆರಿಗೆ ಮಟ್ಟವೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ರೂ. 233.47 ಕೋಟಿ ವರಮಾನ ಬರುವುದು ಮತ್ತು (ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಂಬಂಧವಾದ ವೆಚ್ಚದ ಸಮೇತ) ರವಿನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ರೂ. 243.95 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಸಂಭವಿಸಿ, ರೂ. 15.48 ಕೋಟಿ ಕೊರತೆ ಉಳಿಯುವುದು.

ನಾನಾ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಬರುವುದೆಂದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ವರಮಾನದ ಅಂದಾಜುಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಬಾಬುಗಳು ಯಾವುದೆಂದರೆ—ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ (ರೂ. 3.7 ಕೋಟಿ), ಲಾಟರಿ ಯೋಜನೆ (ರೂ. 3.57 ಕೋಟಿ), ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅದಾಯ ತೆರಿಗೆಯ ಪಾಲು (ರೂ. 2.4 ಕೋಟಿ), ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ರವಿನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೆತೆಯುವ ವೆಚ್ಚವು (ರೂ. 26.24 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೀ ಸಹಾಯ ಪೋಷಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣ (ನುಮಾಯ ರೂ. 9 ಕೋಟಿ), ಬಡ್ತಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ (ರೂ. 2.13 ಕೋಟಿ) ಮತ್ತು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು (ರೂ. 2.2 ಕೋಟಿ), ಲಾಟರಿ ಯೋಜನೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ವೆಚ್ಚ (ರೂ. 2.93 ಕೋಟಿ)—ಇವುಗಳೇ ಈ ಹೆಚ್ಚಳವರಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ರವಿನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ರೂ. 218.95 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ರೂ. 111.51 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವೂ ಸೇರುವುದು. ಎದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣ ರೂ. 52.73 ಕೋಟಿ.

ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 42.43 ಕೋಟಿಯಷ್ಟಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ. ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 19.32 ಕೋಟಿ, ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಕ್ತಿಗೆ ರೂ. 7.36 ಕೋಟಿ, ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ರೂ. 8.73 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ

ಏರ್ಪಡುವುದಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳಿಂದ (ನಿವ್ವಳ ರೂ. 9.37 ಕೋಟಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲಗಳಿಂದ (ನಿವ್ವಳ ರೂ. 12.92 ಕೋಟಿ) ಮತ್ತು ತೇವಣಿಗಳಿಂದ (ರೂ. 25 ಕೋಟಿ) ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಾಲಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ರೂ. 15 ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. 1970ನೇ ಇಸವಿಯ ಶೇಕಡ 4½ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೆಸ್ಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ರೂ. 5.63 ಕೋಟಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಿವ್ವಳ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ರೂ. 20 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸಾಲವೂ ಸೇರಿದೆ.

1970-71ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 11.16 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆಯುಳ್ಳವುಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರಾರಂಭದ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಧನೋಪಾಯದ ಮುಂಗಡದ ಹೊರತಾಗಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ರೂ. 8.20 ಕೋಟಿ ಅಂತ್ಯದ ಶಿಲ್ಕು ಉಳಿಯುವುದೆಂದೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ 6.41 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 8.03 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೊರತೆ ಉಳಿಯುವುದಾಗಿದೆ.

50. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಆಯವ್ಯಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿರುವಂತೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಲಗಳನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕೂಡಾ ಭಾರೀ ಕೊರತೆ ತುಂಬಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯವು ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯದ ತೆರಿಗೆ ವರಮಾನ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಹೊರತಾದ ಇತರ ವರಮಾನದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ರಾಜ್ಯಾದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ತೆರಿಗೆ ಕಾನೂನುಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನವದಿಲ್ಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅರ್ಥಿಕ ಸಂಶೋಧನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರಾದ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಭೂತಲಂಗಂ, ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರೂ, ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೇಯವರೂ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಿತಿ ಈಗ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ವರದಿಯ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವ ಸಲಹೆಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ:—

- (1) ವಿನಾಯಿತಿಗಾಗಿ ವಹಿಪಾಟಿನ ಕುಪ್ಪೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ. 10,000 ದಿಂದ ರೂ. 25,000ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- (2) ಕಾಂಪೌನಿಷನ್ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ. 25,000 ದಿಂದ ರೂ. 75,000ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- (3) ತೆರಿಗೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 16 ರಿಂದ 8ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು. ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ:
 - (ಎ) “ವಿರಾಸ ಸಾಮಗ್ರಿ”ಗಳ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡ 11 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 12ಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದು;
 - (ಬಿ) ಮೋಟಾರು ಸ್ಪಿರಿಟುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಶಾಸನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯಾನುಸಾರ ಶೇಕಡ 12 ರಂತೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು;
 - (ಸಿ) ದರಗಳನ್ನು ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಂಕಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು;

(ಡಿ) ರೂ. 10,000 ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಹಿವಾಟಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ರೂ. 25ಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದು ;

(ಇ) ಬೀಜಗಳ ಮೇಲಣ ಬೀಜ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬೀಜದಿಂದಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಣ್ಣೆ ಗಾಣಿಗರ ಮೇಲಣ ಕರಭಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ;

(ಎಫ್) ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜ ತೆರಿಗೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ;

(ಜಿ) 30ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಹುಮುಖ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಏಕಮುಖ ತೆರಿಗೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು ;

(4) ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕರ ನಿರ್ಧಾರಣದ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 'ಸ್ವಯಂ ಕರ ನಿರ್ಧಾರಣ' ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಾರಂಭ ;

(5) ಆಡಳಿತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಎಂದರೆ ಅಪೀಲು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಭಜನೆ, ಅಂತರಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಡನೆ ಈ ವಿಚಾರಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಬೇಗನೆ ತರಲಾಗುವುದು. ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವ ಈ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳ ಫಲವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ರೂ. 1.5 ಕೋಟಿ ಯಿಂದ ರೂ. 2 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವರಮಾನ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ಡಿಸಾಂಕ್ 1ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 1970 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುವು.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಮ್ಯಾಚ್ಯುಕ್ತಿಗೆ ಶುಲ್ಕದ ಸಮೇತ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ದರ ಈ ದೇಶದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ದರಗಳಲ್ಲೊಂದೆಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗವೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಈ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಶುಲ್ಕದ ದರಗಳನ್ನು ಸೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 1.5 ಕೋಟಿ ವರಮಾನ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಸದನವು ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ವಶಾ ಮಾಡಿದರು. ನೆರೆಯ ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯವು ನಗರ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಅದೇ ಬಗೆಯ ಕಾನೂನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಜಟಿಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತ್ತಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸರ್ಕಾರ್ಜ್ ವಿಧಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸರಳವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೂ. 2 ಕೋಟಿ ವರಮಾನ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಖಾಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಈಗ ವಿಧಿಸುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಅನುಮಾನಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅದರ ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶವು ಗ್ರಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೋಗಿದೆ. ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಕರಭಾರ—ಇವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಗ್ರಾಮವಲಯದಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

51. ಸುದ್ದೆಬದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತವಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿದಾರರು. ಇತರ ಕೆಲವಾರುಗಳನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಾಲಿಕತ್ವ ಅಥವಾ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿರುವ ಭಾರೀ ಧನಾಡ್ಯ ಜನರಾಗಲೀ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಲೀ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮೂಲತಃ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಜನರೇ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯ ನಮ್ಮದು. ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಕೆಲವೇ ಜನರ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಲು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ತಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯನ್ನೇ ಆಧರಿಸುವ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸರಕಾರವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸದ, ಜನರನ್ನು ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ಸಾಹಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಅವರು ಮುಂದಾಗುವಂತೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ, ಸಾಹಸಿ ಉದ್ಯಮಿದಾರರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಕಗಳನ್ನು ನಾವು ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಉದಾರ ಮನಸ್ಸರೂ, ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯವರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳ ಜನರು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮ-ಮತಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವವರು ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದಲೂ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆತಂಕ ಉಂಟುಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಚಿಕ್ಕದು. ಅವುಗಳನ್ನು ನೆರೆಯಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ವಿನಂತಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮವಾದ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಸೇವೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಟಿಬದ್ಧರಾದ ಆದಳಿತ ನಿಬ್ಬಂದಿ ನಮ್ಮದು. ಮಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವಣ ಸಂಬಂಧ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು. ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗಗಳ ಉದ್ಯಮಿದಾರರನ್ನು ಈ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವರನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಬಲವನ್ನೂ ನೆರವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮದು ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಯಾವ ಅಳುಕೂ ಇಲ್ಲ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇದ್ದರಿಸಲು ನಾವು ಹೆದರಬಾರದು ; ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಲು, ಹೊಸದಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು, ಹೊಸ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯಲು ಅಂಜಬಾರದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅದ್ಭುತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ನಾವು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು.

ನೂತನ ದಶಕ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಹಾಗೂ ಸರಿಶ್ರಮದ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಾರದು. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ, ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಹೃತ್ತೂರ್ವಕ ಸಹಕಾರ ದಿಂದ, ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಜಯಗಳಿಸುವೆವು.

52. ಈಗ ನಾನು, ತಮ್ಮ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

|| ಜೈಹಿಂದ್ ||

ಅನುಬಂಧ

(ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳು	ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು	ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ (-) ಹೆಚ್ಚುವರಿ (+)	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ನಿಮಿತ್ತ	ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ (-) / ಹೆಚ್ಚುವರಿ (+)	ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆ (-) ಹೆಚ್ಚುವರಿ (+)
1	2	3	4	5	6	7	8
1965-66	...	120.49	125.47	33.62	20.19	-13.43	-18.41
1966-67	...	156.40	151.44	38.25	58.70	+20.45	+25.41
1967-68	...	170.99	157.52	38.59	26.46	-12.13	+1.34
1968-69	...	223.91	212.29	58.94	42.31	-16.81	-5.19
1969-70 (ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು)	...	216.47	222.71	46.67	50.33*	+ 3.66	- 2.58
1970-71 (ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು)	...	233.47	248.95	42.43	46.7 *	+ 4.32	-11.16

*ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುವ ರೂ. 20 ಕೋಟಿಯು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸಹಾಯವೂ ಸೇರಿವೆ.

English version of Speech delivered by Shri Ramakrishna Hegde, Minister for Finance, Planning and Youth Welfare, in presenting the Budget Estimates for the year 1970-71 to the Legislative Assembly on 23rd February 1970.

Sir,

As I present this, my fifth Budget, we move from one decade to another. The Nineteen Sixties, which were widely hailed at the beginning of that decade as holding out rich promise of development for the under-developed areas of the world, have left that promise largely unfulfilled for great numbers of humanity. This is not to say that there has been no progress. It is only to emphasise that in spite of heroic efforts, the thrust and pace of development are not rapid enough, and the distribution of its fruits remains uneven. Man landed on the Moon before the decade was over, : but was less successful in winning the war against want, and in wiping every tear from every eye. The areas of darkness still persist in various parts of this bright world.

2. This is a time to cast a look back and review what has been accomplished and what remains to be done. It is also a time to look forward and set some major goals. The view forward needs perspective; the glance backwards may aid in fixing our sights.

3. We are but a part of the Nation, and the country's problems and deficiencies are reflected in ours. Yet, the State can take credit for several items of progress. Under any of the major indicators of economic development, the order of difference between Nineteen Sixty and Nineteen Seventy is undoubtedly impressive.

There has been a real growth of State income and *per capita* income. In 1960-61. the State income was Rs. 708.21 crores and in 1969-70 it is Rs. 1360.29 crores. *Per capita* income has moved up from Rs. 285 to Rs. 500 in the same period. Translated into real terms, the annual growth of *per capita* income has been 2.5 per cent.

Sector-wise, the rural sector now accounts for 62 per cent of the State income, as against 60 per cent at the start of the decade. Though the difference is small, it reflects a real change in the direction of economic development.

The Power generated in the State has risen from 1,031 to 3,120 million kW. The *per capita* consumption of electricity which was 23 units at the time of the formation of the State in 1956, has climbed steadily, and is likely to reach 90 units for 1969-70.

The number of electrified towns and villages which stood at 3,901 at the commencement of the decade has now gone beyond 9,000.

The number of agricultural pumpsets, which bring water and wealth to the rural areas, has increased from 14,750 to 1,03,000 and will by March end reach 1,11,000.

The output of foodgrains which stood at 3.8 million tonnes has increased to 5 million tonnes, much of it in the latter half of the decade, representing the fruits of a scientific breakthrough unparalleled in the history of the State.

The number of Primary Schools has gone up from 27,050 to 32,210, with an increase in the number of school-going children from 2.2 million to 3.3 million.

The percentage of total enrolment in the age group 6—11 has risen from 74 to 85.4 per cent, and for girls it has gone up from 55 per cent to 74.7 per cent.

In the care of weaker sections of the community, in the widespread improvement in Education and Social Services, in the strengthening and diversification of economic and political institutions at village level, the decade has seen impressive achievement.

The road mileage of the State has gone up from 28,384 to 36,134, i.e., by 27.34 per cent.

Our strategy has been to create a good infrastructure for economic development. To this end, we have opened up the State, and linked all the major towns with a good communication network. Today, it is possible to go on a fairly good asphalted road to every Taluk Headquarter town; a large number of culverts, bridges, etc., have been constructed during the last few years. We have built up a good transmission net work for Electricity. Every Taluk Headquarter town has now been linked up with the State Hydro-Electric Grid. We have taken Power to practically every town with a population of over 2,000. The supply of Electric Power to towns and villages opens up the whole field of man's imagination, and stimulates him to take advantage of the modern tools of Science and Technology.

4. We have built up a good Educational System with adequate provision for creating people with appropriate technical skills and aptitudes. A number of High Schools and Colleges, Industrial Training Institutes, Polytechnics, Engineering Colleges, Medical Colleges and Institutions of higher learning will provide this State with men and women of imagination and drive not only to improve their own standards of living, but also to become the forerunners in the economic development of the country.

Four really first class Universities have been built up in the State, and we propose to increase the grants to them, so that they may be free from financial worries, and concentrate on setting very high standards both in training the students, as well as in building up an atmosphere of enthusiasm and achievement. I have a feeling that our Universities have till now given more attention to what may be called the Physical Sciences. This is necessary and should be continued. But, I believe that greater attention ought to be paid in future to the Social Sciences

particularly in the fields of Economics, Political Science, Public Administration, Rural Sociology, Urban Development, etc. These are fields in which much more research work into our problems is needed. The involvement of the academic community in the problems of economic development and social change is essential, if meaningful advances are to be made in the coming years. I invite the leading lights of the academic community to take sustained interest in analysing the problems of our State and our people, and also in showing the paths on which the aims and objectives of Planning, as enshrined in the Constitution, could be achieved within the shortest period of time.

5. The growth of banking and the increasing monetization of the rural economy, have been a notable feature of the decade. For this, the entire credit goes to the dynamic and enlightened leadership that the Banks have displayed. The total amount of Bank deposits has risen from Rs. 100 crores to about Rs. 300 crores; and advances from Rs. 65 crores to Rs. 166 crores. The number of Bank Branches has gone up from 458 to 750. However, it is only recently that the programme has become oriented towards mobilizing deposits and spreading banking facilities in the rural areas—particular attention being paid to meet the needs of agricultural Finance, Small Scale Industries and the petty traders.

6. These are considerable achievements. The pattern of progress has not, however, been uniformly good and there have been disappointing features. The development of irrigation has not been as rapid as desired, and the area under irrigation is only a little more than ten per cent. The expansion in Education and in Social Services has not always been accompanied by a parallel improvement in the quality of these services. Perhaps most important of all, economic development has not been accompanied by a sufficient growth of employment opportunities. These problems have not been made easier of solution by the continuous and substantial rise in the population from year to year. Our figures show that the State had a population of 23.5 million at the 1931 Census. The estimate of population for 1971 is as high as 29.8 million which represents an annual rate of increase of population of 2.4 per cent. Money outlays cannot be reflected in a corresponding improvement in standards of living, unless we can put a brake on this growth of numbers.

7. Again, towards the middle of the decade we had two extremely difficult years. The severe drought which affected large parts of India came down with special severity on several parts of our State. Through the years 1966-67 and 1967-68, foodgrains were scarce and their prices ruled high, causing great hardship to the poorer sections of the population. The shortage of foodgrains and the lack of work in the rural areas where the rains had failed, made widespread and massive measures of relief necessary. Work had to be found, cheap grain had to be supplied, the children and more vulnerable sections of the population

protected against disease and starvation, and the situation held within manageable limits until the onset of a better season. Luckily, the State came through this tribulation and soon, with the aid of the new and scientific agriculture with its high-yielding varieties of crops, and a better dissemination of the knowledge of modern cultivation practices, the position was not only reversed but an upward course began to be charted. The State is thus happily today in the position of near self-sufficiency in foodgrains.

About the same time, the recession in industrial activity which followed the reduction in purchasing power in the rural areas, as well as international factors beyond our control, also hit the State.

8. These crises seem now to have passed, and the outlook for the next decade is hopeful. While the dominant concern of the State will continue to be the achievement of further improvement in production and a more widespread and equitable distribution of what has been produced, we will also have to introduce new and scientific methods of dealing with problems which follow upon progress.

For example, in the field of agriculture, we are already at a stage when the problems of production are equalled, if not surpassed by the problems of maintaining a regular supply of inputs and credit, of spreading proper water-use practices, moving the produce to market, and management of the agricultural economy with the object of continually maintaining the incentive to the farmer to produce more. In many respects today, the farmer has seized the initiative, and Government and the several agencies which have been set up to aid him have to maintain a tempo and vigour of operations that must match the urgency of his need. In other fields of activity also, there are already areas where the problems of shortages and lack of development are yielding place to problems that follow easier availability of goods, and which require skills in marketing, processing and management of resources.

9. Again prosperity has not been an unmixed blessing in terms of the development and beauty of our cities and towns. The migration of numbers of people from the villages to the urban areas has loaded more problems on already overburdened city administrations. To deal with these problems will call for resources and skills that have not hitherto been developed to the needed extent.

10. The Fourth Plan is an approach to development in the first half of the new decade. In many matters, it will be essential to take a view that goes beyond the Fourth Plan, to the end of the decade. This will require not merely the allocation of resources, but also planning in sufficient depth to foresee and deal with the problems that will arise between now and 1980.

Let me, therefore, state our major goals for achievement during the decade :

1. A total investment, by Government and the private sector, of about Rs. 2,000 crores, leading to substantial

progress towards doubling the annual rate of growth of *per capita* income.

2. Employment for every able-bodied adult citizen who needs it.
3. Self-sufficiency in foodgrains and export to places outside the State.
4. Eradication of the economic and social handicaps that sustain untouchability.
5. Diversification and widespread growth of industries, and encouragement to the entrepreneur.
6. Improvement in the quality of the social services, particularly in Education and Medical Services.
7. Completion of Ghataprabha, Malaprabha, Kabini, Hemavathy and Harangi Projects, and substantial progress with the major and medium irrigation projects in the Krishna and Cauvery Basins. Sinking of an additional 2,00,000 irrigation wells and energising an equal number. Increase in the percentage of irrigation to at least 20 per cent of the total cultivable area.
8. A sizable addition to Power generation, through the Kalinadi Project, thereby raising the *per capita* availability of Power still further.
9. A long-term programme for urban development.
10. In all fields, emphasis on consolidation of gains achieved and a cultural renaissance, in the field of Kannada Literature Music, Dance and Art—and those interests which make for a full life.

These are goals for the State and not merely for Government. We must, therefore, all share in the tasks before we can share in their fruits. While money alone will not accomplish these goals, it is certain that we will need to gather more resources than are now in sight. As the vicious circle of poverty is broken we see evidence however of a new more beneficent and widening circle of prosperity. This must generate the resources. The Government of India and all the institutions in the field of economic development must help too.

11. Our programmes of work for the year 1970-71, the Annual Plan and the Budget, reflect this concern with initiating a pattern of development which can be sustained and which can spread its effects further than the confines of governmental programmes alone. Without indulging in any doctrinaire views in regard to economic development, what Government has to do is to secure a firm base of support, or what is usually called the infrastructure. Government's further, and even more important role may lie in providing a stimulus to the release and widespread utilisation of the human spirit and human skills and a release of initiative. This will mean that programmes of irrigation,

for instance, will have to be matched by programmes of education and dissemination of technical knowledge amongst the farmers who are to use the water. It will mean that not only should electric power be made available, but that points of growth are built up all over the State to utilise the Power and to make their contribution to productive activity. It will mean that nothing should be done that will discourage or retard the enthusiasm of a potential entrepreneur. If social controls are to operate, these will have to be secured as far as possible by a process of discussion and agreement rather than by rigid and unimaginative laws. The needs of development are so great that there is little room for argument about who should make what contribution to the productive process.

12. In its financial policies the State has endeavoured to spend wisely and to gather resources for investment with as little hardship to the people as possible. The recommendations of the Fifth Finance Commission, therefore, came as a complete shock to us. In August, 1969, I made a detailed statement in this regard and a copy of the Memorandum later submitted to the Government of India was also circulated to the Members of the House. Contrary to our reasonable anticipations, the total devolution by way of share of taxes and duties as well as grants to the State was reduced to Rs. 197.42 crores for the period 1969-74, as compared to the transfer of Rs. 215.42 crores under the previous Finance Commission's Award for the period 1966-71. While all other States in the country secured larger amount of devolution, Mysore State alone has been denied any portion of the additional sum of Rs. 1,381 crores accruing to the States in terms of the Fifth Finance Commission's Award.

13. This award at once changed the prospects of financing the Fourth Plan. As against the original assumption of Rs. 154 crores of State's resources, the contribution of the State could not be more than Rs. 50 crores or so. The Plan size would be Rs. 225 crores, since the Central assistance had been placed at Rs. 173 crores. This is totally unacceptable to us. A Plan of less than Rs. 350 crores outlay will not be worthwhile. We have had detailed discussions with the Government of India and have every hope that they will recognize the magnitude of the problem and will find ways and means to assist us in facing it. So far both the Planning Commission and Union Government have taken a very sympathetic and helpful attitude.

14. What are the aims and objectives of Planning? I would like to quote some of the important Articles which form the Directive Principles of State Policy in the Constitution. They are:

"The State shall strive to promote the welfare of the people by securing and protecting, as effectively as it may, a social order in which justice, social, economic and political, shall inform all the institutions of national life."—(Article 38).

The State shall, in particular, direct its policy towards securing—

- (a) that the citizens, men and women, equally, have the right to an adequate means of livelihood ;
- (b) that the ownership and control of the material resources of the community are so distributed as best to subserve the common good ;
- (c) that the operation of the economic system does not result in the concentration of wealth and means of production to the common detriment. (Article 19).

In December, 1954, Parliament adopted a resolution which contained the following clauses :

“(1) The objective of economic policy should be a socialistic pattern of society ; and

(2) Towards this end the tempo of economic activity in general and industrial development in particular should be stepped up to the maximum possible extent”

15. The third Plan stated that ‘Economic’ Activity must be so organised that the tests of production and growth, and those of equitable distribution are equally met. A high rate of economic growth sustained over a long period is the essential condition for achieving a rising level of living for all citizens, and specially for those in low income groups or lacking the opportunity to work. A socialist economy must be efficient progressive in its approach to science and technology and capable of growing steadily to a level at which the wellbeing of the mass of population can be secured.’ It was envisaged that ‘with the rapid expansion of the economy, wider opportunities of growth arise for both the public and the private sectors and in many ways their activities are complementary... The Five Year Plans enlarge the scope for individual initiative, as well as for co-operative and corporate effort..... In the context of the planned development, the private sector has a large area in which to develop and expand. It has to function, of course, within the framework of national planning and in harmony with its overall aims and there must be continuous stress on undertakings in the private sector acting with an understanding of obligations towards the community as a whole. At the same time it is essential to ensure that the opportunities available in the private sector do not lead to the concentration of economic power in the hands of small numbers of individuals and business and that disparities in income and wealth are progressively reduced..... On behalf of the community as a whole, the State has a large responsibility for assessing the wider long term needs of the nation as against the claims of individuals sectional or regional interests, and in the setting the goals to be achieved.’

16. The aim of Planning is thus to organise the efficient exploitation of the resources of the country, increase production and step up the

tempo of economic activity to the maximum extent possible. Our goal is a rapid increase in the standard of living of the people, through measures which also promote equality and social justice. Emphasis is placed on the common man, the weaker sections, and the less privileged. Planning should result in greater equality in income and wealth, and there should be progressive reduction of concentration of incomes, wealth and economic power; the benefits of development should accrue more and more to the relatively less privileged classes of society. These are the objectives of national policy, about which there is practically no difference of opinion in the country.

17. We have, during the last few years, in Mysore State conscientiously tried to achieve these objectives to the extent that we could. I need hardly say that the activities of the State Government are somewhat restricted, and that the major initiative and stimulus for economic development ought to come from the Government of India—both in setting the tone, as well as in finding the resources in implementing the broad policy directives enshrined in the Constitution as well as in the Plan documents.

18. We are trying to build up three institutions at the Taluk level which will take care of a number of the problems of the farmers of that area. These institutions are the Taluk Development Board, the Taluk Land Development Bank and the Taluk Co-operative Marketing Society. These are key institutions, which will not only help the farmer in solving his immediate problems, but also build up persons who will take an objective view of things, understand the problems of organisation, and ensure the orderly development of their areas. At the district level, our aim has been to build up a strong co-operative movement. A large number of processing units have also been started in the co-operative sector, mainly with a view to ensuring that concentration of economic power does not take place, and to see that the former is not exploited. Soon, we hope to bring forward a Bill under which the Zilla Parishads, with considerable powers delegated to them, will come into being.

19. I have earlier referred to the consequences following the Fifth Finance Commission Award. In order to maintain the Plan size of Rs. 350 crores, we have requested the Central Government to re-schedule the repayment of loans due to the Central Government, increase the Plan assistance to Mysore, if necessary on an *ad hoc* basis, and allow the State to increase the market borrowings. Otherwise, the repayment of the Central loan during the Plan period being equal to the total Central assistance for the Plan, we would virtually be receiving no Central assistance at all.

20. The State Plan will be of the order of Rs. 350 crores. In addition, there are a number of Centrally-sponsored Schemes like Family Planning, etc., which will be financed in full by the Central

Government. We hope to take maximum advantage of this and it should be possible for us to have a share of at least Rs. 50 crores during the five-year period. In addition, we propose to stimulate a number of autonomous Corporations like the Mysore State Electricity Board, the Housing Corporation, the City Improvement Trust Board, the Corporation of the City of Bangalore, the Mysore State Finance Corporation, the Mysore State Central Co-operative Land Development Bank and other Bodies to go in for debentures and to have well drawn up development plans of their own. We hope that these Bodies will raise resources to the extent of at least Rs. 100 crores in the Fourth Plan. The total investment in the Public Sector itself would, therefore, be of the order of Rs. 500 crores during the period 1969-74. In addition we hope that an investment of at least Rs. 300 to 350 crores will be made by the private sector. Properly co-ordinated, these substantial investments should lead to economic growth of the State in a number of directions, and lay the base for a faster rate of growth in the years to come.

21. The principal aim of the Fourth Five Year Plan is to move towards self-reliance as early as practicable. The several modern techniques like provision of fertilizers, modern implements, highyielding varieties of seeds and other inputs have enabled Agriculture to achieve a break-through. Mysore has reached self-sufficiency in food. What is now required is timely credit, elimination of the middlemen, and adequate and fair marketing facilities. While big and influential landlords may get all facilities, it is necessary to see that uneconomic holders are enabled to take advantage of modern techniques. The Banks and other financing agencies clearly have an important role in this context.

22. The State Bank of India and its subsidiaries, the State Bank of Mysore and the State Bank of Hyderabad; the Syndicate Bank and the Canara Bank, account for the largest number of branches in Mysore State and they have also been designated as 'Lead' Banks for the State. They have worked in close co-ordination with the State Government and have brought their energies and enthusiasm to support a comprehensive development programme both in the field of Agriculture and Small Scale Industries. During the last one year, the Scheduled Banks in Mysore State have given advances to the extent of about Rs. 12 crores for Agriculture and allied activities including Dairying, Poultry, etc. They have given advances to the extent of about Rs. 30 crores in respect of Small Scale Industries. They have given very good support not only to the State Loan, but to debentures floated by the several agencies for their development programmes. They have been adopting a consistently progressive policy of opening new branches, and seeking out new entrepreneurs. The programme for the coming year calls for the opening of about 100 new branches in unbanked areas. The Banks have been instrumental in our stepping up economic activity in the State in a marked way. I would like to pay my tribute to the representatives of these Banks and to all the persons who are working with them

for the excellent work which they have been doing. I would like to assure them of the unstinted co-operation of Government in expanding their activities in the coming year.

23. I now propose to review some of the more important programmes. This will be brief and inevitably, it cannot be comprehensive. Apart from the detailed review of working of Government Departments, which is circulated with this Speech, my colleagues will place before the House, an annual Report of their Departments for 1969-70.

24. Of the total cultivable area of 26.2 million acres in the State, the area under irrigation is only 2.6 million acres, working out to a percentage of about 10. This compares unfavourably with the percentage of irrigation in the neighbouring States of Tamil Nadu, Andhra Pradesh and Kerala. It also means that large areas in the State are frequently affected by scarcity. The utilisation of the irrigation potential in the Krishna and Cauvery basins is, therefore, a matter of high importance for us. We have also to safeguard our rights over these waters and have to act quickly in executing the priority projects. During the year 1960-61, the provision for irrigation works was Rs. 9.64 crores. In 1969-70, actual expenditure will be as high as Rs. 22 crores. At the end of March, 1960, the total capital investment on irrigation works was Rs. 70.28 crores. This will go up to Rs. 192 crores by the end of March 1970. But even after stepping up our investment in this manner, we find that considerable leeway has to be made up. For the year 1969-70, we had provided Rs. 15 crores in the Budget. Following the recommendations of the Resources Committee, an additional grant of Rs. 7 crores had been provided for this sector. During the year 1970-71, the Plan provision is Rs. 16 crores. This may have to be augmented. Steps have been taken to organise our administrative and technical machinery to cope with the vastly increased programme of work. In raising the Fourth Plan Outlay from Rs. 327 to Rs. 350 crores, the major consideration that weighed with us has been the need to enhance the provision for irrigation. As against the original provision of Rs. 70 crores in a Plan of Rs. 327 crores, we have now earmarked Rs. 90 crores. It will be our endeavour to see that the maximum priority is given for these projects without sacrificing the needs of an adequate pace of development in the other sectors.

25. We have provided Rs. 87.5 crores for Power in the Fourth Plan. Out of this, nearly Rs. 85 crores will go towards expenditure on continuing schemes, and on the widespread transmission and distribution network in the State.

Because of the constraint of resources we have been able to earmark only Rs. 2 crores for the Kalinadhi Project. Stage-I of this Project can provide 396 MW of power. Once the Project is technically cleared, work could be started very soon. Special arrangements will, however, be necessary for financing this Project, which involves a heavy outlay of

Rs. 45 crores. We are exploring several possibilities of raising the required funds. It needs little emphasis that the project is of vital importance to the State. Our estimates indicate that the present surplus of Power will not last beyond 1973. The Power systems of the Southern States are now inter-connected, as also with Maharashtra and Goa. A major and economical source of Power therefore has a national significance. We hope that the Government of India and Central Financing Institutions will appreciate this and enable us to undertake the work with their support.

26. Although the year began on an unfavourable note, seasonal conditions later improved and the crop prospects are good. The heavy investments made during the last few years, combined with the favourable climatic conditions and the technological advances of recent years are bearing fruit. In addition to the substantial investments on Major Irrigation to which I have referred earlier, a sum of Rs. 46 crores has been invested on Minor Irrigation works executed by PWD. Nearly 1,00,000 irrigation wells have been dug during the last seven or eight years, by farmers with loan assistance from Government and the Land Development Bank. About 1,11,000 pumpsets would have been energized by the end of the year. Soil Conservation measures cover an area of nearly 2 million acres. The area under high yielding varieties, particularly Hybrid Maize, Hybrid Jowar and Mexican Wheat, has gone up spectacularly. The average farmer is developing skills undreamed of only a few years ago, and is beginning to make use of the tools of modern science and technology.

Agriculture is moving on to a commercial basis, with increasing diversification. We have now to take steps to protect the farmer from the vagaries of the market and assure him fairly good prices so that his enthusiasm does not wane. This depends to a large extent on the policy decisions of the Union Government and will surely require some agreed basis of action at national level. I do hope that the Union Government will take a decision in this respect without further delay.

To meet the increasing demands of the farmer, the Agro-Industries Corporation set by the State is intensifying its activities in providing agricultural machinery and equipment on the hire-purchase system. The Corporation is also hiring agricultural machinery and equipment for the benefit of small farmers. It has undertaken land leveling in the Ghataprabha Project area, as well as deepening of existing wells and construction of new wells in Kolar District. The progress achieved by the Corporation has encouraged Government to take a decision to set up similar Corporations for commercially oriented agricultural and allied activities such as Fisheries, Forest Development and Sericulture. These Corporations will come into being shortly.

27. Agricultural development and the opening up of the rural areas are both intrinsic parts of the same process. The latter requires an improved transport and communication network. Even more it requires

the spread of rural electrification. The transmission network is being expanded everyday, and the energizing of pumpsets is also being stepped up considerably. We have set a target for energization of 30 to 40 thousand pumpsets every year. During the Fourth Plan, we also hope to electrify another 2,500 towns and villages. Heavy capital investment is needed. Resources have also to be found for maintenance and improvement work on the existing lines. The financing of Rural Electrification has presented several problems as it involves the heaviest capital investment with the least direct return to the Electricity Board. It has been impossible to apply the usual norms of adequate returns on investment. We hope that the Rural Electrification Corporation set up by the Union Government will take note of these factors and will make funds available. As in the past, we are also hopeful of substantial assistance from the Banks.

28. There has been considerable growth in the services provided by Government under Veterinary and Dairy Schemes. In 1960-61 the expenditure on Animal Husbandry Services was Rs. 57 lakhs and Rs. 18 lakhs on Dairy development. In 1969-70 the budget grants for Animal Husbandry and Dairy development are Rs. 1.95 crores and Rs. 2.89 crores respectively. A large number of Veterinary Dispensaries are now functioning and it is essential that the services are maintained satisfactorily. I am, therefore, providing Rs. 60 lakhs for maintenance, as against Rs. 55 lakhs during 1969-70, the increase being mainly for the purchase of drugs.

29. The co-operative movement is playing a vital role in the development of agriculture by providing finances and inputs to the agriculturists. At the end of the Co-operative year 1969, there were nearly 20,000 co-operatives of all types, with a total membership of about 3.9 million. The short-term credit during the period ended June 1969, aggregated Rs. 41.72 crores compared to Rs. 31.62 crores in the preceding year. Loans to the extent of Rs. 191 lakhs were advanced by the Central Co-operative Banks during the year ended June 1969, for purchase and installation of 9,858 pumpsets. Loans to the extent of Rs. 2.7 crores were given by the Mysore Co-operative Land Development Bank for sinking of 6,032 wells. The Bank floated debentures for Rs. 7 crores during the years 1969-70 to meet the demand for funds from agriculturists. 14 schemes costing Rs. 21.56 crores are being implemented by the Bank with the assistance of the Agricultural Refinance Corporation.

A comprehensive amendment to the Co-operative Act is being introduced in this Session. Based on the Report of the B. L. Gowda Committee, the amendment seeks the elimination of vested interests from the Co-operatives. The aim is to see that the operations of the Co-operatives are conducted in a more purposeful manner, having regard to their many vital responsibilities today.

30. The climate for industrial investment continues to be excellent. Adequate power is available, and several incentives and concessions have

been offered with a view to attract entrepreneurs. The actual growth of industries has, however, been less than desired, as they face several problems which are not within the State Government's control. Inadequate availability of raw materials is perhaps the biggest handicap. The working of Government Industrial concerns has also been subject to several difficulties. Detailed information is given in the "Review of working of Departments" presented separately. I would only add that there are 4 Statutory Corporations and 19 Government Companies with a total capital investment of Rs. 159 crores. Of this 8 Undertakings viz., MSEB, REMCO, MISL, NGEF, MSK Mills, Mysore Sugar Company, Mysore Cosmetics and Mysore Match Company, account for Rs. 148 crores. It is a matter of regret that all these concerns have for some time past not been earning profits. Among these the Mysore Sugar Company has happily turned the corner and is making profit this year. The other undertakings also must earn profit and I hope that before long they will do so.

In addition to direct investments, Government have also granted loans and provided guarantees to Co-operative Sugar Factories and Spinning Mills. An investment of Rs. 68 lakhs has been made in the share capital of 5 Co-operative Spinning Mills, of which 4 are yet to commence operations. The Co-operative Textile Mill at Hubli, in which Government had sizable investment, was forced to close down in July 1969, due to heavy losses. A decision has since been taken to lease the Mill to a private industrialist.

While the poor results shown by a number of the Industrial Undertakings were in some measure due to the recession and its aftermath, as also difficulties about securing raw materials, there is no doubt that much needs to be done to improve their actual working. The Committee on Public Undertaking set up by this House will, I am sure, provide a very clear analysis of these problems and enable us to rectify some of them. In addition, we have decided to have a whole-time Financial Adviser for the M.S.E.B. Some similar arrangements are under consideration for the Mysore Iron and Steel Limited, as well as N.G.E.F. and Mysore Chemicals and Acetate Limited.

31. There are definite limitations to the expansion of the public sector by a State Government, and for starting new industries with its limited resources. The Centre must step in, and especially in key sectors where heavy investments are required. We are encouraged by the news about the favourable prospects of a Steel Plant at Hospet; and we continue to harbour hopes about a Small Car Project for which in many respects, this State is ideally suited. Honourable Members will no doubt join with me in urging early action on these two by the Government of India.

32. The past decade has seen considerable progress in the field of welfare of the weaker sections of the community, particularly the

Scheduled Castes and Scheduled Tribes. Several Development programmes were undertaken during the Third Plan period and subsequent three Annual Plans. Our intention is to consolidate these achievements during the Fourth Plan and to concentrate on providing facilities for the education and improvement of these sections, so that they may take their place as self-reliant members of the society.

A few salient features of the programmes for these sections deserve mention. Government Hostels and other institutions which had been started on a denominational pattern in the earlier years have been converted into non-denominational hostels. New Hostels will be started only on non-denominational lines. As part of the drive to educate every member of these communities, it is proposed to ensure that every student belonging to the Scheduled Castes and Tribes as well as to the backward classes, gets scholarships or is provided with free hostel facilities. It is gratifying to note that the number of boarders belonging to these communities has gone up from 1,675 in 1958-59 to nearly 20,000 of whom about 4,000 are girls. As many as 350 students are studying Medicine and 275 are in the Engineering Colleges.

We have decided to enforce strictly the provision of reservation of posts for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and other Backward Classes in Government Service, and orders have recently been issued for classification of vacancies strictly according to a cycle of 33 posts.

Reservation of the due percentage of house sites by Local Bodies and Improvement Trusts, and a specially low rate of interest of 3 per cent (as against the general rate of $8\frac{1}{2}$ per cent) on loans given under Takavi and Land Improvement for these communities, are other noteworthy features.

The Mysore State Scheduled Castes and Scheduled Tribes Co-operative Housing Corporation has given loans to the extent of Rs. 3. 40 crores. Loans have been given to 17,350 persons out of which 9,350 houses have been constructed. Mysore is the only State which has initiated such a scheme. The Corporation has done good work. We intend to apply to the Life Insurance Corporation of India for a further loan of Rs. 3 crores. I am providing an additional share capital of Rs. 25 lakhs in the next year's Budget.

Our efforts for the improvement of these communities have to be intensified. The Constitutional safeguards for them have been extended by another ten years. In itself, this indicates that much more remains to be done. However, the policies that we have followed of building up the competence and skills of the members of the Scheduled Castes and Tribes to enable them to grow to their full stature and function effectively, has, to a large extent, produced appreciable results. We have their representatives in the High Court, in the Public Service Commission, in important fields of Public Administration, the University and the political field. I have no doubt that the broadening

opportunities for their self-expression will bring a lasting gain to the State as a whole.

33. One important social security measure is the Old-age Pension. We are at present giving it to 4,607 persons at Rs. 15 p.m. I propose to raise the amount of pension to Rs. 25 p.m. from 1st April 1970, so that the old, who are in difficult circumstances, may get some relief.

34. In view of the Gandhi Centenary year, we have accorded very high priority for National Rural Water Supply and Urban Water supply Schemes. Taking into account the spillover works and other commitments, Government have provided over and above the original budget allocation, for 1969-70 additional allotment of Rs. 50 lakhs for National Rural Water Supply and Rs. 1 crore for Urban Water Supply and Drainage Schemes, thus increasing the Budget provision to Rs. 2.44 crores and Rs. 3.44 crores respectively. As many as 134 new Rural Water Supply Schemes at an estimated cost of Rs. 2.2 crores have been sanctioned during the year, with 90 per cent of the cost being met by Government. We will do our level best to see that every village in the State has a good drinking water well within a year or two.

Out of 215 towns in the State, 132 towns with a population of 4.3 million have been provided with protected water supply. Seven towns with a total population of 1.3 million have been provided with underground drainage. By 1971, another 16 towns are expected to be provided with protected water supply and 2 towns with underground drainage. A comprehensive plan to cover all the urban areas with protected water supply and drainage facilities has been drawn up at an estimated cost of Rs. 45 crores. It is proposed to implement the schemes by stages depending upon availability of funds. The benefits of rural water supply and the National Rural Water Supply Programme has been extended to Towns, the population of which is less than 20,000 each. Government have also decided to bear 50 per cent of the cost of providing public latrines in Municipalities during the Gandhi Centenary year.

35. The Corporation of the City of Bangalore floated a debenture of Rs. 2 crores this year for undertaking various development activities. We propose to prepare a Master Plan for Bangalore City to be implemented during the next five years. This Plan will provide for the improvement of roads, construction of markets, parks, hospitals and other public amenities, removal of slums and to undertake such other activities as will make Bangalore one of the finest cities in the country. The Five Year Plan for the Corporation which will cost about Rs. 10 crores will be financed by debentures to be floated at the rate of Rs. 2 crores each year.

We want to undertake a similar Plan for effecting a number of improvements which are required by the other Municipalities in the State. It will be difficult for them to float debentures individually. To

get over this difficulty, we propose to have an Urban Development Financing Corporation constituted quickly. This Corporation will float debentures and will have resources of its own and will advance loans to Municipalities for undertaking development activities like the formation of extensions; water supply schemes, sewage disposal etc. Our aim is to build up a large number of growth centres with a population between 50,000 to 1,00,000. We should provide all the amenities of modern life which would prevent people from rushing into already congested cities. These small towns should absorb the migration of rural population thereby preventing the creation of slums in the metropolitan cities.

36. I have referred to the very substantial increase in road mileage. In the past, it has not been possible to make adequate provision for the maintenance of roads. It is now essential to do so. Accordingly, I am providing Rs. 5.48 crores in the Budget, for maintenance as against Rs. 4.60 crores during the current year.

37. I have earlier referred to some of the principal developments in Education. The budget provision for Education during 1969-70 was Rs. 46 crores as compared to the actual expenditure of Rs. 12 crores in 1960-61. There has been considerable expansion in the number of educational institutions and in the student population in the State during the period 1960-69. The number of recognised educational institutions in the State rose from 33,628 in 1960-61 to 37,794 in 1969-70. The number of teachers in the educational institutions has increased from 87,680 in 1960-61 to 1,30,312 in 1969-70.

The quality of education needs to be improved considerable, and our young men and women must be able to better compete with those from other States. As many as 825 schools have so far been taken up for development as model Primary Schools, with Graduates as Head Masters. With the assistance of Organisations like the UNICEF, UNESCO, CARE and NCERT, a programme to improve science teaching at school level is being taken up as a pilot project in selected Secondary and Primary Schools. Government are also taking steps to strengthen the Department of Public Instruction with a view to rationalise the arrangements for Inspection of schools and extension of guidance to the teachers.

The Universities in the State are also being given increased block-grants with a view to helping them to open out new courses and to meet committed expenditure on UGC schemes. Accordingly I am increasing the provision for block grants to the there Universities as follows.—

		(Rs. in lakhs)	
		1969-70	1970-71
Bangalore University	...	33.00	45.00
Mysore University	...	41.08	64.00
Karnataka University	...	37.00	58.00

The grants to the Universities have been fixed provisionally subject to detailed scrutiny of the date later.

38. Kannada is the official language of our State, and is dear to all of us. We have taken a number of steps to see that it is used widely in all Government offices. I realise that, while much has been achieved, we have still to go a long way. I am anxious to see that all support is given to strengthen the various sources which will make Kannada rich, and develop it into a vehicle for the full expression of the hopes and aspirations of our people.

I hope that as many offices as possible will have Kannada Typewriters, and correspond with the people in Kannada. We would like to purchase about one thousand Kannada Typewriters during the year 1970-71 for use in the Government Offices, particularly those at the Taluk level. We will take steps to encourage the learning of Kannada Shorthand and Typewriting by officials.

A variety of other steps are needed to strengthen the Kannada language. The very propagation of modern Science and Technology among the farmers and in rural areas is dependent upon the more rapid development of scientific terms in Kannada, and it being used as the medium of instruction in an increasing measure at all stages of education.

The increased use of fertilizers, pesticides, chemicals, drugs, implements, etc., involve the issue of literature, and this can only be done effectively, and reach the largest number, if these instructions are in Kannada. Countries like Japan have been able to make a breakthrough and become technologically mature mainly because education at all levels, and all transactions, are carried out in the Japanese language. I am anxious that Kannada should develop its strength to become a vehicle for the transmission of Science and Technology to our remotest villages, and I would like to assure you that Government will take all steps that may be necessary to encourage the use of Kannada to the maximum extent possible throughout the State.

The Kannada Sahitya Parishat is the premier institution, which is meant to take all steps to stimulate the growth of Kannada literature in its different forms, and to build up a number of forums throughout the State for holding literary conferences and other activities. The activities of the Parishat had suffered due to lack of adequate finances. We want to see that the Parishat does not suffer from want of funds in conducting its useful programmes. In 1965-66, the grant to this institution was Rs. 500. It was increased to Rs. 25,000 from 1966-67. From the current year, it has been raised to Rs. 1 lakh. We would like the Parishat to undertake activities for the development of the Kannada language as a unifying force, and its propagation according to a well prepared plan. I am providing in the Budget Rs. 3.5 lakhs, including the recurring grant of Rs. 1 lakh, to enable the Parishat to undertake these activities.

I am also keen that the work on the Kannada Dictionary, the Kannada Encyclopaedia and the Junior Encyclopaedia (Jnanagangotri) should be completed quickly. A provision of Rs. 2.5 lakhs has been made towards the publication of the Kannada Dictionary, Rs. 2.5 lakhs for Kannada Encyclopaedia and a sum of Rs. 3 lakhs has been released during the current year towards the publication of the Junoir Encyclopaedia (Jnanagangotri). I am now providing Rs. 6 lakhs in the Budget for the latter.

I have also provided enhanced grants of Rs. 7 lakhs in the Budget, as against Rs. 5. 0 lakhs in 1969-70, to the three important institutions of culture—the Sahitya Natak Academy, Sangeetha Natak Academy and Lalit Kala Academy.

39. I am particularly happy to mention about the progress achieved in the development of Youth Programmes in the State. We are now concentrating on providing necessary infrastructure which will enable the vigorous development of a youth service in the State. We have also decided to construct a State Youth Centre at Bangalore, as well as a number of Regional Youth Centres, primarily for the benefit of Urban non-student youth. These Centres are proposed to be established in such important areas as Hubli-Dharwar, Mysore and Belgaum. The Centres will provide opportunities to young people to engage themselves in construction, hobbies, youth activities like debates, celebrations of National Days and Festivals, and for organising adventurous sports such as mountaineering, hiking and endurance swimming. We have also proposed to establish a Repair Centre on a pilot basis at Bangalore, to enable vehicles like Cycles, Scooters and Motor Cars to be repaired, and to give some employment to youth. Rural Youth Clubs are proposed to be utilised as agencies of extension. A programme has been initiated, for giving assistance to Rural Youth Clubs, particularly for group projects in such productive activities as Agriculture, Animal Husbandry, Horticulture and Poultry. I hope that young and enthusiastic farmers will try out new methods and demonstrate progressive agricultural and other practices to others in the rural areas.

40. Even after nearly two decades of economic Planning, the number of jobs created has not kept pace with the high rate of increase in population. From the portals of our Universities and other educational institutions, a large number of graduates, diploma holders and matriculates are pouring out every year, but the job opportunities for the educated have not kept pace. According to the registration and placements effected in the Employment Exchanges in the State, however, the number in the Live Register in 1960 was 68,654 and had risen to 2,13,601 at the end of October, 1969.

The economy of Mysore State is predominantly agricultural and in its present shape the scope to absorb fresh entrants to the labour force is very limited. According to the 1961 Census, the percentage of workers

was 48.4 and the rate of literacy was 25.4. Out of the total rural population of 18.3 million, 8.9 million persons are workers and 9.4 million are non-workers. It is likely that very many of these non-workers are in fact too young or too old for work. Attention has to be concentrated more on the educated unemployed in the urban areas. Industrial growth has led to an inevitable migration from rural areas, and thousands of people who have moved to urban areas do not have financial support nor are they able to lean on the members of the family. Such a concentration of labour force in urban areas is bound to create several problems. While some measures of relief have already been initiated, we consider that much more needs to be done. We, therefore, propose :

To take some engineers every year in the MSEB, MSRTC and other Government Undertakings as graduate trainees on stipendiary basis.

To introduce a Pilot Scheme of assistance and relief, for technical diploma holders and graduates and general graduates and post-graduates, on a "pay-for-work" basis. Initially, this will cover 1,500 persons.

To enable unemployed engineering graduates and diploma holders to produce components by providing facilities in Industrial Training Institutes and Centres, Polytechnics, etc.

To allot sheds on preferential basis to groups of engineers and diploma holders, at concessional rent, in Industrial Estates, for starting industries.

To start about 100 Industrial Sheds exclusively for unemployed engineers and diploma holders.

To reserve blocks of arable land for cultivation by unemployed graduates.

To allot to unemployed graduates, on preferential basis, cars from the Government quota for being run as taxis.

To continue the preferences to un-employed Civil Engineers and concessions in regard to Solvency Certificates and payment of earnest money deposit, while awarding PWD contracts.

To increase the intake of training centres in Horticulture and Dairying.

To gradually relax the ban on the filling up of vacant posts in Government.

41. Medical facilities have reached the rural areas and epidemic and endemic diseases are well under control.

On Medical and Public Health Services, the expenditure incurred by the State in 1960-61 amounted to Rs. 4.63 crores, out of which about Rs. 85 lakhs was spent on purchase of medicines and other hospital necessities. Out of the Budget

allotment of Rs. 16.57 crores for 1969-70, the amount allocated for purchase of medicines and other hospital necessities is Rs. 1.28 crores. Under the Scheme of extension of hospital facilities, 1,644 beds were introduced during the period 1966-69, covered by the three Annual Plans. We are conscious of the need to further improve the scale and quality of the medical and health services. I am, therefore, making an enhanced provision of Rs. 1.75 crores in the Budget for the purchase of drugs in Hospitals.

42. Consequent upon the decision of Government to assign the entire land revenue collections in the State to the Panchayati Raj Institutions, it has ceased to be a source of income for the State, although, the State Government has to incur expenditure on the establishment necessary for collection of the revenue. The revenue establishment at the village level was in a state of uncertainty for the last few years after the abolition of the hereditary offices. A final shape has now been given to the new arrangement by sanctioning 8,941 posts of Village Accountants who will also function as Panchayat Secretaries as against 4,900 posts which existed previously. This establishment will be full-time Government employees. It is expected that the expenditure on this establishment will be over Rs. 1.5 crores per annum, representing an increase of Rs. 1 crore over the present cost. The services of the Village Accountants will be utilised also for maintaining the record of rights and tenancy up-to-date which will help effective implementation of the Land Reform policies of Government, and also enable farmers in getting their credit needs met from Co-operatives and Scheduled Banks.

Government are also negotiating with the Banks, a scheme of Bank finance to the tenant to acquire ownership rights straightaway instead of waiting for several years required for him to pay for the cost of land. With a view to help the agriculturists to avail of Bank finances, the facility of mortgage by deposit of title deeds has been extended to 14 more towns in the State. Another major improvement is that Patta Books containing all relevant entries about each holding are to be distributed to land-holders at a nominal price. We also propose to furnish each occupant with an extract from the Record of Rights once every year.

43. Government decided to implement from 1st January 1970, the major recommendations of the Mysore Pay Commission with suitable modifications, in regard to the improvement and rationalisation of the Pay structure. The minimum salary of a Government employee has been raised from Rs. 50 to Rs. 65 per month. With this, the minimum total emoluments of a Government employee in Bangalore has gone up from Rs. 133-50 to Rs. 148-50. An upward revision of scales has been effected and the number of pay-scales have been reduced from 103 to 21. The classification of Government employees from Class I to Class IV with its connotations of a 'caste system' has given place to 20 grades

which have reference only to the pay scale, beginning with Grade I in Rs. 65—95.

The burden of the revision of pay scales is sizable, about Rs. 10 crores per annum, and this at a time of general financial stringency in the Budget. But Government took the decision in order to bring the much needed relief, especially to the lower-paid categories. I would only like to remind everyone that the recommendations of the Pay Commission also refer to the need for improvements in efficiency and for specifically locating surplus posts, which there undoubtedly are in many offices. Future vacancies should, as far as possible, be filled from such surplus availability.

During the year, Government announced a Scheme for aiding the construction of buildings for NGOs Associations in District and Taluk towns. We now propose grants for running Recreation Clubs. A Death Relief Fund, with voluntary contributions from the employees and grants from Government is also under consideration.

These improvements in pay scales and conditions of service must be matched by improvements in efficiency. Wherever necessary, we must also modernize the structure and machinery of administration by taking advantage of the new methods and the new tools that are available. Otherwise our administration will find itself unable to meet the challenge of the Seventies and beyond.

44. The net collections under Small Savings to the end of January 1970, were Rs. 3.65 crores as against Rs. 3.50 crores last year, and we are hopeful of reaching about Rs. 6 crores by the end of the year.

Several steps have been taken to increase savings among the rural people, workers in factories and plantations and officials in all Government offices. The Pay Roll Savings Scheme is being introduced widely with the co-operation of the employees and the heads of the organisations. Taluk Savings Committees with Presidents of Taluk Development Boards as Chairmen have been formed in almost all Taluks of the State to mobilise rural savings and these Committees have started functioning usefully.

Following the revision of pay scales from 1st January 1970, Government employees will be drawing improved emoluments. I would make a special appeal to all of them and to employees of Local Bodies and aided institutions to come forward voluntarily to join Pay Roll Savings Scheme in their offices.

45. With the object of further augmenting our resources, Government have floated a State Lottery. Credit for receipts from the Lottery Scheme is being assumed for the first time in the Budget Estimates for 1970-71. The first draw was held on 25th January 1970, and in future there will be monthly draws. The scheme provides an opportunity for voluntary contribution to the State's development, with attractive

prizes for the lucky winners. The response has been good and we hope it will be maintained.

The total receipt from State Lottery during 1969-70 is estimated at Rs. 1.93 crores and the expenditure including the prize amount at Rs. 1.06 crores, resulting in a net realization of Rs. 87 lakhs. According to the Budget Estimates, the net realisation during the year 1970-71 will be Rs. 1.46 crores.

46. I shall now briefly review the progress of our finances during the five years that I have been privileged to have the stewardship of the finances of the State. The growth in the size of the State's Budget can be seen from the following figures :

	(Rs. in crores)			
	Revenue Account		Capital Account	
	Receipts	Expenditure	Receipts	Expenditure
1960-61 (Accounts)	92	90	29	31
1969-70 (Revised estimate)	216	222	50	47

On 1st April 1965, the State had an opening minus balance of Rs. 21.75 crores. On 1st April, 1969, the balance of the State was minus Rs. 18.60 crores. The small improvement of Rs. 3.15 crores was the net result of surpluses in the revenue account in three out of four years and surplus in the capital budget in one year. A table indicating the surplus/deficit on revenue account, as well as the overall deficit surplus from year to year is given as an Appendix. It will be seen that the year 1965-66 ended in a revenue deficit of Rs. 5 crores and overall deficit of Rs. 18 crores. During 1966-67 there was an overall Surplus of Rs. 25 crores including revenue surplus of Rs. 5 crores. In the years 1967-68 and 1968-69, there were revenue surpluses of Rs. 13 and Rs. 12 crores respectively. These were, however, wiped out by deficits in capital account of Rs. 12 and Rs. 17 crores respectively. The Budget 1969-70 has anticipated an overall deficit of Rs. 32 crores including revenue deficit of Rs. 13 crores. The surplus on revenue account during the three years 1966-67 to 1968-69 was due to the efforts of State Government in mobilising resources, and effecting economies in administration. It was also aided by the higher devolutions to the State following the award of the Fourth Finance Commission. The singularly unfavourable award of the Fifth Finance Commission, however, is likely to result in a considerable widening of the gap in the revenue account from 1969-70 onwards.

It had not been possible to meet in full the capital expenditure of the State from year to year through receipts on capital account except in 1966-67, when, as a result of sale of securities held in the investment account and an *ad hoc* loan granted by the Centre there was a surplus in the capital account. The capital receipts are mainly through loans from

Central Government, Market Borrowings, and recoveries of loans and advances by Government. In view of the need for stepping up capital investment on Irrigation and Power Projects in future years, it is inevitable to augment the resources of the State by way of capital receipts through increased open-market borrowings and loans from Central Government.

Taken together, the net position on capital and revenue accounts will continue to show deficit and will require Herculean efforts on our part to raise additional resources to meet the situation.

ACCOUNTS 1968-69

47. In the revised estimates placed before the House last February a marginal revenue deficit of Rs. 0.01 crore was anticipated. As against this the accounts reveal a revenue surplus of Rs. 11.62 crores as under :—

		<i>Revised</i> 1968-69	<i>Accounts</i> 1968-69
		(Rs. in crores)	
Revenue receipts	..	215.36	223.91
Expenditure on revenue account	...	215.37	212.29
		<hr/>	<hr/>
Surplus/Deficit] (+) (-)	...	-0.01	+11.62

The surplus is due to the overall result of increases in receipts of Rs. 8.55 crores on account of improvement under 'Land Revenue' (Rs. 2.05 crores), 'State Excise' (Rs. 1.04 crores), 'Sales Tax' (Rs. 1.20 crores), 'Miscellaneous' (Rs. 6.12 crores), 'Forest' (Rs. 1.12 crores) and increased grants-in-aid from Central Government (Rs. 3.82 crores), partly offset by fall in receipts under 'Electricity Schemes' (Rs. 3.54 crores). There was also a fall in the expenditure under 'Debt Services' (Rs. 2.78 crores).

Compared to the Revised Estimate of Rs. 53 crores, the actual Capital expenditure outside the Revenue Account was Rs. 58.94 crores. The expenditure on Irrigation works amounted to Rs. 17.95 crores, while the outlay on Industrial and Economic Development was Rs. 22.24 crores.

The year opened with a Cash Balance of Rs. 1.09 crores, an opening overdraft of Rs. 11.91 crores and a ways and means advance with the Reserve Bank of India of Rs. 3.95 crores. As a result of worsening of the balance position of Government, the year closed with a cash balance of Rs. 5.54 crores, an overdraft of Rs. 20.19 crores and an outstanding ways and means advance of Rs. 3.95 crores. Despite a surplus in the revenue account the receipts under Capital account were

not sufficient to meet in full the Capital Outlay and the net disbursements under 'Loans and Advances'.

REVISED ESTIMATES 1969-70

48. The Budget Estimates of 1969-70 anticipated revenue receipts at Rs. 213.26 crores and the expenditure on revenue account at Rs. 226.48 crores leaving a deficit of Rs. 13.22 crores. The revised estimates now indicate a total revenue receipt of Rs. 216.47 crores and expenditure on revenue account of Rs. 222.71 crores resulting in a deficit of Rs. 6.24 crores.

The increase in revenue of Rs. 3.21 crores over the Budget Estimates is the net effect of several variations. Tax revenue shows an improvement mainly under State Excise Duties (Rs. 4.59 crores), Sales Tax (Rs. 3.22 crores) and share of Income-Tax allocated to State (Rs. 6.35 crores) while receipts from Forests show increase by Rs. 3.05 crores. These increased receipts are offset by reduction in grants from Central Government. Compared to the Budget Estimates, grant under Article 275 of the Constitution is lower by Rs. 14.34 crores, in view of the award of the Fifth Finance Commission. Reduction in the assistance for Centrally-sponsored schemes is expected to be Rs. 5.07 crores.

The fall in expenditure on revenue account, of Rs. 3.77 crores, compared to the Budget Estimates occurs largely under 'Land Revenue' due to time involved in decision to appoint additional Village Accountants and under Public Health owing to lower outlay under Family Planning.

Capital outlay outside the revenue account is expected to be Rs. 46.67 crores, as compared to the Budget Estimates of Rs. 42.99 crores. The increase is mainly under Irrigation Works (Rs. 8.13 crores), partly offset by increased recoveries under 'Grain Supply Scheme' (Rs. 2.78 crores).

Despite improvement in the revenue account the resources for financing outlay outside the revenue account are not adequate and the transactions are likely to result in an overall deficit of Rs. 22.58 crores, compared to the overall deficit of Rs. 31.59 crores as per Budget Estimates. The increased capital outlay was partly financed by increased market borrowings (Rs. 2.18 crores), increased realisation by sale of fertilisers (Rs. 5.0 crores), partly offset by decrease in loan receipts from Central Government and larger repayments to the Centre (Rs. 8 crores).

The Government of India have been requested to help the State with an *ad hoc* assistance to cover the deficit. Taking credit for the anticipated receipt of Rs. 20 crores on this account, the overall deficit is expected to be reduced to Rs. 2.58 crores. The current year opened with a cash balance of Rs. 5.54 crores, an overdraft of Rs. 20.19 crores and a ways and means advance from the Reserve Bank of India of Rs. 3.95 crores. In view of the overall deficit of Rs. 2.58 crores,

the closing cash balance will be Rs. 2.96 crores, the opening overdraft and ways and means advance being carried forward.

BUDGET ESTIMATES 1970-71

49. At the existing level of taxation the revenue for the next year will be Rs. 233.47 crores and the expenditure on revenue account Rs. 248.95 crores (including cost on account of Pay Revision), leaving a deficit of Rs. 15.48 crores.

The revenue estimates for the coming year show improvements over the revised estimates under several heads. The principal items of increases are—Sales Tax (Rs. 3.7 crores) Lottery Scheme (Rs. 3.57 crores), and share of income-tax assigned to the State by Centre (Rs. 2.4 crores). The expenditure on revenue account during the next year reflects an increase of Rs. 26.24 crores mainly due to upward revision of pay scales of Government servants and employees of Government aided Institutions (about Rs. 9 crores), increase in interest charges (Rs. 2.13 crores) and public works (Rs. 2.2 crores), expenditure on Lottery scheme (Rs. 2.98 crores).

The expenditure of Rs. 248.95 crores on revenue account includes provision of Rs. 111.54 crores on Social and Developmental Services, the estimated outlay on Education being Rs. 52.73 crores.

Outlay on capital account is estimated at Rs. 42.43 crores. The budget provides for Rs. 19.32 crores for Irrigation works, Rs. 7.36 crores for Power and Rs. 8.73 crores for Roads and Buildings. This is largely to be financed by market borrowings (net Rs. 9.37 crores), loans from Central Government (net Rs. 12.92 crores) and Deposits Rs. 25 crores. The Budget takes credit of Rs. 15 crores. From market borrowings. We will have to repay the 4½ per cent Mysore State Development Loan, 1970 and the amount provided for in this regard is Rs. 5.63 crores. The net receipt by way of loans from Central Government includes a special *ad hoc* assistance of Rs. 20 crores from Central Government.

The overall deficit for the year 1970-71 is anticipated to be Rs. 11.16 crores and the closing balance at the end of the year will be minus Rs. 8.20 crores, besides the opening overdraft and the ways and means advance from the Reserve Bank of India. This is after providing for a plan outlay Rs. 69.81 crores and Rs. 8.08 crores under Centrally Sponsored Schemes.

50. The above budgetary position will reveal that even after taking into account the additional relief which we may expect from Government of India and larger borrowings, there is a large deficit to be covered. It is inescapable that the State must do its best to raise reasonable resources. I, therefore, propose the following measures :

Government had constituted a Committee under the Chairmanship of Sri S. Bhoothalingam, Director General of the National Council of

Applied Economic Research, New Delhi, to examine the tax and non-tax revenue resources of the State and make recommendations for improving the State's revenues and for any other changes in the structure of the tax laws. The Members of this Hon'ble House, Sriyuths H. Siddaveerappa and M. Y. Ghorpade are also members of this committee. The Committee has now given its report on Sales Tax, a copy of which has been circulated with the Budget Papers. Government have examined the report and accepted the recommendations with slight modifications. The main features of the recommendations, as accepted are :

- (1) Raising the minimum turnover limit for exemption from Rs. 10,000 to Rs. 25,000.
- (2) Raising the composition limit from Rs. 25,000 to Rs. 75,000
- (3) Rationalisation of the tax rates by bringing down the number of tax rates from about 16 to 8 different rates.
More important of the details of these are:
 - (a) raising the tax rate on "luxury goods" from 11 per cent to 12 per cent ;
 - (b) motor spirits to be brought under the Sales Tax Act and taxed at 12 per cent *ad valorem* ;
 - (c) eliminating the fractions in the rates of tax by readjusting the rates ;
 - (d) registration of Dealers with a turnover of Rs. 10,000 and above and enhancing the Registration Fee to Rs. 25 ;
 - (e) modification in the incidence of tax on Oil Millers by shifting the Purchase Tax on Seeds to first purchaser ;
 - (f) provision for a Purchase Tax in cases where Sales Tax is not leviable ;
 - (g) transfer of over 30 commodities from multi-Point levy to single-point levy.
- (4) Abolition of the provisional assessment and introduction of a system of "self-assessment" on a provisional basis.
- (5) Certain administrative changes, namely, bifurcation of appellate and administrative functions, introduction of internal audit, etc.

A Bill for implementing the recommendations. With the modifications made by the Government, will be brought before this House shortly. It is expected that these measures of rationalisation will fetch an additional revenue of about Rs. 1.5 to Rs. 2 crores per annum. These measures will come into force from 1-4-70.

The total incidence of rates for Electricity, including the duty in Mysore State is one of the lowest in the country according to the Finance Commission. It is proposed to raise the existing rates of tax on various classes of consumption by 50 per cent. This is expected to bring in a revenue of Rs. 1.5 crores a year.

Some years back the House had approved legislation for levy of tax on buildings which was struck down in the High Court. The neighbouring State of Madras has implemented the tax on urban property. The adoption of a similar measure may involve complicated procedure. It is, therefore, proposed to place before the House a simpler measure for levy of urban Development Surcharge of 50 per cent on property tax in Corporation and Municipal areas to meet a part of increased commitment of urban development. This is expected to yield a revenue of Rs. 2 crores. The existing tax on vacant land will be abolished.

A considerable share of the increased prosperity has gone to the rural areas, although its distribution may be uneven. I propose to examine the extent to which resources can be raised from the rural sector, with reference to the pattern of distribution of income and the incidence of taxes as now prevailing.

51. Fortunately in our State there is ryotwari tenure over large areas. Most of our people are ownercultivators, and we do not have the problems of landlordism or the Zamindari, as is plaguing some other States. Also, we do not have people with large wealth, of families in whom concentration of economic power is great. Basically, we are a State in which the middle class preponderate. We propose to be vigilant, and try to see that large concentration of economic power in the hands of a few does not take place. Our intention is to create a large number of people who will have the initiative to develop on their own, and not be dependent on the State for everything. Our aim will be to stimulate them to take steps which would enable them to start ventures which would create wealth, and in such manner as would not adversely affect the general good. To this end, we have offered incentives for entrepreneurs to start industries in Mysore State. The people of the State are cosmopolitan in their attitudes, and people from the different parts of India belonging to different religions and different faiths and speaking different languages are living in amity and good-will. A few disturbing incidents have happened, but their number is small, and I would appeal to the Hon'ble Members to view them in the proper perspective. Care is needed to maintain this cordial and healthy atmosphere. The law and order position in the State has been sound. We have an efficient and enthusiastic Civil Service, committed to the service and progress of the people of Mysore State. The relationship between the employer and the employee has been fairly cordial. These are advantages which we have, and which have made the entrepreneurs in other parts of the country look forward to start new industries and enterprises in Mysore. We welcome them, and assure them that the

maximum support and assistance will be given by us, consistent with the objectives which I have already indicated above.

I have no hesitation in stating that ours is a progressive State. We should not be afraid of facing problems, not be afraid to experiment or innovate and to strike out new paths. In a country like ours we cannot expect spectacular results overnight. We have to strive with every Plan to produce more and to remove social and economic injustice. The new decade holds out a promise of a new era in our economy. With the necessary determination and hard work it should not be difficult for us to realise our objectives. With the earnest co-operation of all of you, and the people of the State, we shall succeed in it.

52. I now commend the Budget for your consideration and whole-hearted support.

JAI HIND

APPENDIX

Rs. in crores

Years	Revenue Receipt	Expenditure on Revenue account	Revenue Deficit(-)/ Surplus(+)	Capital Expenditure	Receipts towards capital expenditure	Deficit(-)/ Surplus(+) in Capital account	Overall Deficit(-) Surplus(+)
1	2	3	4	5	6	7	8
1965-66	120.49	125.47	-4.98	33.62	20.19	-13.43	-18.41
1966-67	156.40	151.44	+4.96	38.25	58.70	+20.45	+25.41
1967-68	170.99	157.52	+13.47	38.59	26.46	-12.13	+1.34
1968-69	223.91	212.29	+11.62	58.94	42.13	-16.81	-5.19
1969-70	216.47	222.71	-6.24	46.67	50.33*	+3.66	-2.58
(Revised Estimate)							
1970-71	233.47	248.95	-15.48	42.43	46.75*	+4.32	-11.16
(Budget Estimate)							

* Includes *ad hoc* assistance of Rs. 20 crores anticipated from the Centre.